

22 FÉLKESZTŐSÉG TELEFON: Ejjeli telefon (nyomda) 2-4 KINCSEKIVATAL TELEFON: Str. Baron L. Pan 10 ELŐFIZETESI A. Egész évre... Helyre... Negyedévre... Egy óra...

KELELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

A Keren Hajjeszód építi az országot!

Aldozatok örvendő szívevel az ujjászülető Palesztina oltárán!

Márciustól — májusig

Külpolitikai figyelő — A német Völkischek diktatúráról álmodoznak. Milyen szép is volna: egy kis diktatúra, Hindenburggal az élén...

A baj csak az, hogy a Völkischek abrándja alighanem ábránd marad, mert részben a közelgő angol választások után megalakuló új kormány, részben pedig masuk a reakciós államok is ellenséget látnak egy diktatórikus Németországban...

Mind ezek ellenére, amiképen a disznóknak nem lehet megtiltani, hogy ne álmodják makkal, azonképen a Völkischeknek sem, hogy diktatúráról ne álmodozzanak. Ez az álmodozás az egyetlen jog, amely őket isten és ember előtt megilleti.

Minden bizonnyal sokan meglepődve olvasták azt a hírt, mely szerint a szovjet hajlandó követet küldeni a Vatikánba, illetleg hajlandó akkreditálni a Vatikán követét Moszkvában. Tudvalevő, hogy Szovjetország hivatalból vallásellenes és hogy mégis hajlandó erre a lépésre...

Az angol választásokon a nők vizsgáltnak. Be fogják bizonyítani, hogy mény-

nyiben van igazuk a nő-ellenes és a nő-barát teóriáknak. — a társadalmi és politikai életre vonatkoztatva. Egyes felfogások szerint a nők választójoga éppen a haladás szempontjából kifogásolható, mert a nők mindenütt a tradíciók, a konzervatív világszemlélet, a haladás-ellenes teóriák fentartói és megszilárdítói. Ebben van is némi igazság, de egészen bizonyos, hogy ez az igazság nem általánosítható. Nagyon sokszor kiderült már, hogy az élet számos viszonylatában a nők önfeláldozóbbaknak, szabadabban gondolkodóknak, értelmesebbeknek bizonyultak, mint a férfiak. Viszont számos területen beigazolódt, hogy a nőket inkább elfogult érzéseik, hiúságaik és természetesen önzésük vezeti, még pedig leginkább ott és akorül, ahol a legönzettebbeknek

kollene lenniök. Bizonyos azonban, hogy azok a nők, akik akár fizikai, akár szellemi erejükkel önállóan keresik meg a kenyerüket, akik gyermekeket szülnék és nevelnek fel, nem zárhatók ki sem a politikai, sem a társadalmi jogokból. És végül is: a nők irányításának és a haladás szolgálatába való állításának lelkiismereti és gyakorlati problémája elsősorban a férfiak ügye, a férfiaké, akik szüntelenül durva önzéssel akadályozzák meg a nőket abban, hogy egyéni életüket, önállóságukat, testi és lelki önrendelkezési jogukat minden vonatkozásban érvényesíthessék és biztosíthassák.

Az angol konzervatív párt kétségtelesen a nők konzervativizmusában bízva adta meg a nők választójogát: abban bízva, hogy a nőket jobban meg-

tudja győzni esetleg egy hiányos szellemű lord eleganciája, mint legvitálisabb érdekük és mint férjeik és gyermekeik legvitálisabb érdekének felismerése. A konzervatívok arra számítanak, hogy a politikailag iskolázatlan nő-tömegek könnyen megteveszthetők csillogó külsőségek által s egy-egy disztintívált ur-ember zengő baritonja mélyebb hatással lehet rájuk, mint a leglátzóbb igazságtalanságuk logikus feltárása. Az angol konzervatív párt azonban valószínűleg elszámította magát, mert hiszen ma már Angliában a nők nagyobb többségét a dolgozó tömegek teszik ki s ezek aligha fognak felülni üres és puffogó szölamoknak. Ezek a jövődőt fogják építeni és a progresszió ügyét fogják szolgálni szavazataikkal.

Kicserélik a rajnai megszálló csapatok parancsnokait,

akik bált rendeztek, mikor negyven közkatonára halt meg

Páris, március 16. — A francia kamarában tegnap újból szóvá tették a rajnai megszálló csapatok körében történt tömeges halálozásokat. Egyik szociáldemokrata képviselő elítélő szavakat használt egyes hadosztály- és ezredparancsnokokkal szemben. Felemlítette, hogy Trierben a hadosztályparancs-

nokság álarcsobált rendezett ugyanazon a napon, amikor a helyőrség 40 katonája halt meg, a tisztek nagyrésze nem akart résztvenni a bálon, de a magasabb parancsnokok szigorú utasítást adtak ki, hogy tartoznak jelen lenni. A kommunisták egyik szónoka szintén támadta ezzel az ügygel kapcsolatban

a kormányt. A Le Petit Parisien közlése szerint ki fogják cserélni több hadosztály és ezred parancsnokát és helyükbe Marsaillesből és Bordeauxból neveznek ki új parancsnokokat a megszálló egyes alakulatainak élére.

Katasztrófális áradások fenyegetnek Beszaràbiában és a régi királyságban

Szünettel a közlekedés a Craiova—temesvári vonalon. Megindult a jégzajlás a Dunán

(Cluj-Kolozsvár, március 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország egyes részeiben, ahol a hosszú télre váratlanul meleg időjárás köszöntött be, a folyók áradásai komoly méreteket öltenek és elárasztással fenyegetik a környező városokat. Jasiban a Nicolina folyó kiáradt és elöntötte a folyókörnyéki uccákat. A város másik részén áthaladó Ciric folyó szintén kiöntött.

Kisenevben a hegyekről megindult olvadás szintén katasztrófális méretű árvizeket okoz. A város Sculeni és Rascanovca nevű városrészeit elöntötte az áradás.

Miután Kisenev uccái nincsenek csatornázva, az uccákon látnyi magasságban áll a víz.

A közlekedés az uccákon szünetel. A mély fekvésű városrészekben a földszinti házak és pincék veszélyeztetve vannak. A város öt segélycsónakát működésbe tették.

Ploestiben a hegyekről leömlő patakok az egész várost elöntötték. Az uccákon magasan áll a víz, a közlekedést csak nagy nehézségek árán tudják lebonyolítani.

A moldovai Adjud egész környéke félméteres víz alatt áll és a munkások százai dolgoznak azon, hogy az egyre növekvő veszélyt elhárítsák. Az árvíz a vasutvonalat is veszélyezteti és a CFR

egész kéznél lévő legénységet kirendelték, hogy a vasuti töltéseket megerősítsék.

Caracalt az elmúlt éj folyamán váratlanul elöntötte a Puricel patak. A város környékén lévő három befagyott tó, amelyek között a Puricel patak közlekedik, megolvadt és az olvadás kiárasztotta a patakokat.

Ejjel egy óraker a város centrumában lévő üzleteket és raktárakat elöntötte a víz.

A földszintes házak ablakain keresztül a víz a lakásokba hatolt és óriási pánikot idézett elő a lakosságban. Reggel öt óraker a víz visszavonult. Több száz munkás dolgozik azon, hogy a Puricelt medrebe szorítsák vissza és elejét vegyék a bekövetkező katasztrófának.

Az Olt münteniai folyásán a lakosság állandó rettegésben él az Oltnak és mellékfolyójának, az Oltetunak gyors növekedése miatt.

Olteniában a krajova-turnuseverini vasutvonalat háromszáz méter távolságon elöntötte a víz.

A szimplon és gyorsvonatok a Predeal-Tövis-Arad vonalon közlekednek.

A személyvonatok az elöntött vonalon közlekednek de csak a legnagyobb nehézségek árán. A tehervonatok közlekedését

ujabb rendelkezésig felfüggesztették. A Corabia—Piatra—Olt vasutvonalat a víz teljesen elöntötte. A vonatok közlekedése teljesen megszakadt.

A Duna jége tegnap megindult. Turnuseverinnél a jégzajlás katasztrófával fenyeget. Ugy a szerb, mint a román hatóságok teljes erővel dolgoznak a veszély elhárításán, a munkálatok azonban nem haladnak a kielégítő tempóban.

Galacon szintén megindult a jégzajlás. A kikötőből nagyszámu munkást rendeltek ki a veszély megakadályozására. A parasztnak megtiltották a folyó jegén való átkelést.

A rajnai megszálló csapatok között tovább pusztít az influenza. Párisból jelentik: A rajnai francia megszálló csapatok között rendkívül erővel pusztít tovább a spanyolbetegség. Trierben, ahol a megszálló csapatoknak eddig is a legnagyobb veszteségeik voltak, az influenza következtében, március 21-ike óta újra huszonöt halottja van a betegségnek. Párisi lapok vizsgálatot kívánnak a Trierben elhelyezett csapatok egészségügyi viszonyai ügyében.

Eiselsberg világhírű bécsi orvosprofesszor feltalálta a késnélküli operációt

Kés helyett elektróddal operálnak a bécsi Eiselsberg-klinikán

Bécs, március 16. Az osztrák orvos-egyesület tegnapi ülésén dr. Karl Lutter az Eiselsberg klinika első asszisztense előadást tartott a kés nélküli megjelent operációkról. Az előadó a diatermia áramának nagy jelentőségéről emlékeztetett meg, arról az energiáról, amely a testben nagyfokú hőt tud előidézni és ennek révén vérbőséget, a vércirkuláció fokozását és a gyógyító folyamat gyorsítását. A diatermia árama megfelelő készülékek segítségével a testszövetet át tudja melegíteni olyan fokra, hogy a fehérje megolvad, sőt megszenesedik. Ezt a képességet újabban a sebészetben alkalmazzák és az operációs kés helyett az operációs elektródot veszik igénybe. Ez egy hegyes, vagy egy

fémgömbbal letompított tű, amelyen át az elektromos hullámok bejutnak a test szövetébe. A második inaktív elektródot egy ólomlemezről alkotják, amelyet ráerősítenek a páciens karjára. Az operációs elektród a legerősebb áram mellett is teljesen hideg marad és ahol a testet érinti — a fehérjének a megolvadása következtében — fehér pörköt hagy maga után.

Eiselsberg klinikáján már számos sikeres kísérletet végeztek az újfajta operációs eszközzel. Az operációk nagy előnye hogy vértelenül lehet őket lefolytatni. A klinikai tapasztalatok azt mutatták, hogy a vérzések nemcsak az operáció alatt maradnak el, hanem a feltemetes utóvérzések is szinte ki vannak

zárva. A sebészek azt hiszik, hogy ez onnan van, hogy a nagy véredényeket a diatermiás tű nem nyitja meg, vagy pedig az elektromos áram megolvasztja a vért és nem enged kiömleni.

Legtöbb eredménnyel lehet alkalmazni ezt az új operációs módszert anyajegyek, szemölcsök és hasonló képződmések eltávolításánál, de nagyobb operációkat is könnyen lehet végrehajtani ezzel az új módszerrel. Míg bizonyos sebészeti beavatkozásnál a páciens napokon át kénytelen ágyban maradni, a diatermiás beavatkozás esetén az operációt bejáró betegeken is végre lehet hajtani. az operált ember pedig saját lábán hagyhatja el a műtőtermet.

A gabona importvámjának eltörléséről tárgyal a kormány

A belföldi piacon megállott a buzaár, de erősen emelkedik a tengeri ára. Tulmagasak a malmok liszt árai

(Cluj-Kolozsvár, március 16. Az Új Kelet tud.) Mezőgazdasági és gabonakereskedelmi körökben érthető izgalmat és feltűnést keltett az a Bukarestből érkező hír, hogy a kormány a gabona importvámjának eltörlését tervezi.

A mezőgazdaság álláspontja ebben a kérdésben az, hogy a gabonavámok eltörlése csak akkor volna helyénvaló, ha előzőleg a kormány megfelelő mértékben leszállítaná a mezőgazdasági gépek és szerszámok importvámját,

amely ma hihetetlenül megdrágítja a termelést. A kormánynak előbb olcsó és hozzáférhető mezőgazdasági hitelekkel mentesítenie kell a gazdákat a norribililis kamatterhektől és csak azután lehet szó a gabonavámok módosításáról.

A román buza, mondják mezőgazdasági körökben, nem azért drága, mert a termelők spekulációból tartózkodnak az eladástól, mert ezt a luxust ma a termelő, aki magas kamatokat fizet nem engedheti meg magának.

A búzát azért nem lehetett eladni, mert a túlzásba vitt adópolitika, vámpolitika és a rissz agrárpolitika miatt a román buza a világparitás fölé emelkedett.

Ezzel magyarázható, hogy a jugoszláv és magyar buza ismét be tud jönni az országba.

A belföldi gabonapiac nem a kormánynak a gabonavámok leszállítására vonatkozó tervét eszkomptálta, amikor búzában az utóbbi időben uralkodó nagy szilárdság tegnap aláhagyott. A helyzet aránylag csendesebb és a kínálat is megjavult. Valószínűleg a budapesti tőzsdén beállott áresések voltak kihatásai az itteni piacra is és ha ez egyelőre nem is jutott kifejezésre a belföldi búzában visszafelé fordulásában, de

kilátás van arra, hogy a közeli napokban nálunk is esni fognak az árak.

Jelenleg a Banátban 820—825 lejes buzaárak vannak. A buzaárhoz viszonyítva a rozs szilárd. Minimális kínálat mellett Nagykaroly vidékén 675—680 lejes árak vannak.

A tengeri ára az utóbbi napokban erősen emelkedett és mezősegi állomásokon ma már 725—730 lejt kérnek. A kereslet ebben a tekintetben meglehetősen nagy. Későbbi szállításra egyelőre nincsenek eladók, mert

a vélemény az, hogy májusra 800 lejes tengeriárak lesznek.

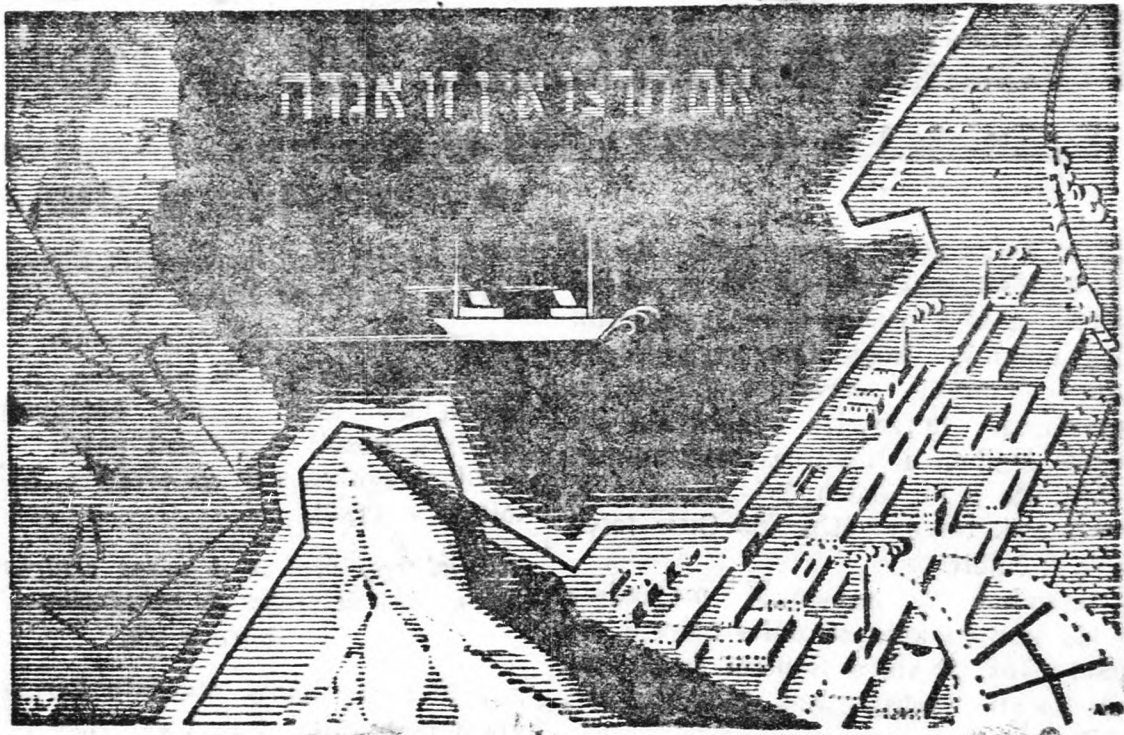
Beszarábiában a tengeri ára ma 550—660 lej, Bálti vidéken 620—630 lej, a mely árak, a fuvarát hozzá kalkulálva, olesőbbak, mint az erdélyi árak. Árpában egyelőre nincs üzlet. Mezősegi állomásokon 590—600 lejt jegyez. Az utóbbi napokban élénk üzlet volt zabban, amelyért a mezőségben 630—635 lejes árat kérnek, de ezen az alapon ma még nincs elhelyezés, úgyhogy egyelőre elengedő kínálat mellett is keveset lehet jönni.

A lisztpiacon a buzaárakhoz viszonyítva,

magas jegyzések vannak a malmoknál. Aradon a 30:70 beosztású liszt 11.90 lej, szétbontva pedig a következő árakat jegyzi: 0-as liszt 13.40 lej négyes liszt 11.70, ötös liszt 11.20, egyes liszt 10.80, hetes liszt 9 lej. A piacon inkább másodikból való lisztből, van üzlet és ennek következtében eredeti malomárakon nehezen lehet eladásokat eszközölni. Különösen a kolozsvári piac túlzottulnoka miatt az árak másodkézből való lisztnek is igen alacsonyak.

HERZL ALMA A HAIFAI KIKÖTŐ.

Ime valóság lesz a meséből,

ha a kkl. PURIMAKCIÓ
jól sikerül!

Hirneves orvosok

által ajánlott csodás hatással bíró
gyógyszár,

különösen köszvény, reuma, idegsokk
isíásban szenvedők áldása. Házilag
alkalmazható. Kapható:

Bernát gyógyszeripárőrdő Marghita
jud. Bihar.

Prospektus ingyen. Fördőtulajdonosok
soknak nagy kedvezmény.

EGYESÜLETI ÉLET

Teozófiát előadás lesz az unitárius
kollégium dísztermében vasárnap,
1929. március 17-én délután 6 órakor.
Dr. Pál Gábor, a tordai Transyvária
alosztály titkára fog beszélni a benső
ember fejlődéséről. Belépti díj nincs.
Érdeklődőket szívesen lát a helybeli
alosztály vezetősége.

A Haggibbor felhívása. Felhívom az
alant felsorolt I. csapatbeli játékosokat
hogy f. hó 17. vasárnap d. u. fél 2 órá-
ra a városi sporttelepen pontosan meg
jelenjen szíveskedjenek. Neumann, Ra-
faci, Selig, Virág, Hirsch, Kraus, Szil-
lágyi, Komlós, Lebovics, Mátyás, Ja-
kab, Rosenbaum. — Haggibbor I. csa-
pat intézője.

A nagyváradi Árvagondozó ma dél-
előtti műsoros matinéja. Az Árvagondozó
nagyváradi csoportja ma délelőtt
11 órai kezdettel a Városi Színházban
műsoros matiné rendez, melyen a köz-
pont részéről Antal Márk fog bevezető
előadást tartani. A műsort Nagyvárad
zsidó leányai és műkedvelői adják. A
műsor a következő: 1. A nevelő; egy
felvonásos vígjáték. Fellépnek: Bálint
Cuni, Barna Magda, Halmos Magda,
Mózes Hédi, Bittang Rózsi, Török Muci,
Horgos Beatrice, Steiner Éva, Deutsch
Piri. 2. Mendelsolin C-moll trió, Schu-
bert-trió. Előadják Klein Non (zongora)
Amigó Amus (hegedű) és Schmidt Bé-
la (cello). 3. Tánce-duett: Gulmann Ve-
ra és Friedmann Béla. 4. Hegedű-szo-
ló zongorakísérettel: Farkas Gábor
(hegedű). Étes Joli (zongora). 5. Roko-
ko tánc: Gárdos Olga, Osváth Hajnal,
Urtinyi Juci, Farkas Piri. — Szünet
után: 1. Kálmán György verseket sza-
val. 2. Dr. Hegedűs Árpádné énekszám-
okat ad elő. 3. Román revü. Fellép-
nek: Andru Luci, Halmos Magda, Mó-
zes Hédi, Bittang Rózsi, Török Muci,
Horgos Beatrice, Deutsch Piri, Farkas
Piri, Urtinyi Juci, Osváth Hajnal, Gá-
los Olga. 4. Danse Parisienne: Andru
Luci, Bálint Cuni, Halmos Magda, Stei-
ner Éva, Barna Magda. 5. Ihsász Ala-
dár magánzsáma. 6. Ballett, előadják:
Dési Gabi és Borsi Manyi. 7. Magyar
revü, előadják: Gárdos Olga, Farkas
Piri, Urtinyi Juci, Osváth Hajnal, Bá-
lint Juci, Steiner Éva, Barna Magda és
Schulhof Manei.

Schellack-ban, mindenté-
den, Románia legjobb beszerzési forrás.
Ullmann József és Fia
festék és vegyárú import ORADEA.

Férfiöltönyöket speciálisan tisztít „Unió“ kelmefestőgyár Cluj.

Letartóztatják Európa legnagyobb szélhámosát

Berlin, március 16. Európa egyik legnagyobb szélhámosa került a berlini rendőrség kezére. Röviddel az orosz bolsevik forradalom után Németországba jött Ouralzew orosz menekült és maga köré gyűjtve egy sereg menekült orosz, hozzáfogott az üzleti, főleg pedig a devizauzlet tevékenységéhez. Megvette a Bamberg-féle bankházat és ezt tette meg nagy tranzakciói központjává. A berlini Augsburger-strassén hatalmas exportvállalatot létesített, ahol a tisztviselőknek egész légiója talált alkalmazást. Ouralzew irodájában Berlin legszebb és lelegegánsabb gépirókissasszonyai voltak alkalmazva és az exportüzlet tulajdonosa rendkívül nagylelkű volt alkalmazottjaival szemben. Az üzlettel szomszédos elegáns étterem az üzlet kantinjaként szerepelt és valódi francia pezsgőt, nemes burgundit és finom konyakot fogyasztottak ott el a nagyszerűen lizezett alkalmazottak s itt vendégelte meg Ouralzew fejedelmien üzletfeleit. Ha különös jókedvben bvolt, akkor lizeztéssel odaszólt a főpincérnek:

— Ha nagyon fáradt és nem akar gyalog hazamenni, vegye az autómát, magának adom. Pompás gesztussal ajándékozta el Hispano-kocsiját.

Berlinben úgy ismerték Ouralzewet, mint határtalanul gazdag embert. Valóság az, hogy milliók és milliók felett rendelkezett. De ezek a milliók nem voltak az övéi. Ezek a milliók a Raiffeisen társaság pénztárából kerültek ki. Ouralzew egyik strolchánya sógora volt Rykow orosz népbiztosnak és ezt az összeköttetést Ouralzew nagyszerűen tudta értékesíteni. Bizalmasan közölte finanszírozóival, hogy abban a helyzetben van, hogy a szovjetkormányval milliók üzleteket bonyolíthat le.

Ezeknek az üzleteknek azonban halálra nagyarányuaknak kell lenniük, mert ezeknél Rykow és sógora nagy pénzeket akarnak keresni. Ouralzew nagyarányu üzleti fantáziája a következő tervet eszelte ki: A franciák a Ruhr megszállás alkalmával megmenny nyiségű vegyi anyagokat és festékeket foglaltak le és ezeket mélyen a gyártási áron alul hajlandók eladni. Ouralzew közölte a Raiffeisen szövetkezetek központjával, hogy Rykow azt a megbízást adta neki, hogy ezeket a vegyi anyagokat vásárolja meg a szovjet számára. A szövetkezeti központ vezető embereit el is vitte Svájcba, ahol megmutatta egyik vegyi raktárát, később azonban kiderült, hogy az óriási ládák mind üresek voltak. Sok-sok milliót sikerült kicsalni ennek az üzletnek az ürügye alatt a Raiffeisen szövetkezetektől és a szövetkezeti központot rávette arra is, hogy Drezdában a szovjetszállítások céljaira külön kémiai gyárat létesítsenek. Ez a gyárépítés sok milliót nyelt el, de az épület a mai napig sem kész. Ouralzewnek üzletei annyira igénybevétték a Raiffeisen szövetkezeti központot, hogy a szövetkezetek nem voltak képesek eredeti céljuknak megfelelően és a gazdaközöniséget kölcsönökkel ellátni. Amikor látta Ouralzew, hogy a szövetkezeti központ pénztárai kimerültek, kerekelt oldott és Párisba tette át székhelyét, ahol új alapokon kezdte meg szélhámoságait. Az elmúlt napokban üzleti ügyben visszatért Berlinbe, ahol felismerték és letartóztatták. Az új idők egyik legnagyobb szélhámosa már az ügyészség kezében van.

Szépség teszi nemessé a háziasságot.

Amikor a bájos háziasszony teát önt, minden szem elragadóan szép karjaira és kezeire irányul és gyakran megszakad a társalgás is. Okos asszonyok házi munkájuk mellett is gondolnak arcbőrük és testük ápolására, hogy társadalmi kötelességeiknek mindenkitől megcsodálva, bájjal tudjanak megfelelni. Az Elida krémekkel való rendszeres ápolás minden hölgynek bizonyosságot ad, hogy teintje mindig kifogástalan lessz.

Elida Éjjelkrém az arcbőrt éjszakán át tisztítja és táplálja, a száraz bőrt ellátja a szükséges zsíradékkal. Elida Arckrém védelmet nyújt az éles levegő és a nap égető sugarai ellen. A bőrbőre azonnal beszívódik, gyógyító hatása meglepő. Elida Arckrém a kivörösödött kezet és tisztátalan bőrt is mattá és alabástromszerűvé teszi. Sok ezer hölgy ismeri el mint a létező legjobb krémet.

Használd mind a két Elida krémet. Nappalit, esteit. — Így kell csak kérned. Tubusban Lei 45.— Tégelyben Lei 75.—

ELIDA KRÉMEK

Kenyérjegyet vezettek be Oroszországban

Egyre súlyosabb méreteket ölt a gazdasági válság. Veszedelmes méretű antiszemitizmus ütötte föl fejét

(Berlin, március 16. Az Uj Kelet tud.) Moszkvából egyre riasztóbb hírek érkeznek. A szovjet kormányt már bevezetni a kenyérjegyet, mert attól kell tartania, hogy valamelyik napon az agrár krízis arra fogja szorítani a városok intézőit, hogy a készletekkel úgy takarékoskodjanak, mint a háború éveiben. A szovjet hatalmasai egyelőre azon igyekeznek, hogy az ország valutáját mentésük meg az elertéktelenedéstől. Hogy mennyire fog ez nekik sikerülni, azt a jövő fogja eldönteni. Egyelőre az egész országban erős ellenzéki hangulat tör utat magának. A gabonaművek, a hus és általában az élelmiszerek drágasága népszerűsíti a kormányt, amely a pillanatban nem tudja még mit csináljon: adjon engedelményt a parasztnak, vagy ujtassa fel a gént az osztályharcot.

Legkatasztrófálisabb tünete az ellenzék megerősödésének az a tény, hogy az oroszországi gyárakban a munkások szabotálják a munkát. A munkásoknak egészen nagy tömegei, azzal az ürüggyel, hogy szanyolnathások, otthon maradnak,

hogy ne kelljen dolgozniuk. Megtörtént, hogy munkások megtámadták az üzemi tanácsokat és véresre verték azok tagjait. A gyárakban általában az utóbbi hetekben annyira lezúllt a vezetők tekintélye, hogy az autoritás visszaállítása a szovjet legaktuálisabb problémájává vált. Fehéroroszországban ezekhez az anomáliákhoz más bajok is járulnak. A munkások antiszemita mozgalmat szítanak és Szmoleszkben olyan propaganda folyik, mint bármelyik más reakciós államban. Pskowban — mint az Uj Kelet már jelentette — a kommunista ifjúságok egyik tagja antiszemitaizmusból tegyilkolta egyik zsidó társát. Igaz, hogy a munkásság részéről hallható a megtorlást követelték a gyilkos fejére, az antiszemita perekben mégis egészen szokatlanul enyhe ítéleteket hoznak. Az antiszemita mozgalom ugyanis az újabb időkben annyira megerősödött, hogy a bíróságok nem akarnak szigorúbb ítéleteket provokálni, nehogy ez még jobban megerősítse a mozgalmat. A kormány részéről minden igyekezet meg van arra,

hogy az antiszemitaizmust megszüntesse, de a mai válságos gazdasági helyzetben nemcsak az antiszemita mozgalomnak van jó talaja Oroszországban, hanem a klerikalizmusnak is. A munkástömegekben szekták támadnak, vallási tendenciákkal és többiben megtörtént, hogy vallásos munkások megtámadtak olyan elvtársakat, akikről tudták, hogy nidiifferentek, vagy ellenséges álláspontra a vallással szemben.

— Sikeresen lehet operálni a basedov-kórt. Berlinből jelentik: A német főváros orvosi egyesületében nagy érdeklődés közben tartotta meg előadását Mayer orvosprofesszor, a basedov-kór gyógyításáról. Mayer professzor előadása szerint ez a betegség operációval gyógyítható, ha az operatív beavatkozás előtt tíz napos jódkezelésnek vetik alá a beteget. Ma az operáció nem veszélyes s a páciens utána teljes mértékben visszanyeri munkaképességét.

március 17.
VOSOK
 atással bíró
z a p,
 na, idegsokk
 asa. Házilag
 átható:
 Margitka
 dötulajdono-
 zmény.
ÉLET
 az unitárius
 vasárnap,
 tán 6 órakor.
 Transylvánia
 zéni a benső
 epti díj nines,
 lát a helybeli
 Felhívom az
 li játékosokat
 u. fél 2 órá-
 pontosan meg
 eumann, Ra-
 Kraus, Szil-
 Mátyás, Ja-
 gibbor I. esa-
 dozó ma dé-
 Az Árvagon-
 a ma délelőtt
 si Színházban
 melyen a köz-
 fog bevezető
 rt Nagyvárad
 elő adják. A
 nevelő; egy
 nek: Bálint
 mos Magda,
 i, Török Muci
 Éva, Deutsch
 ill trió, Schu-
 ion (zongora)
 Schmidt Bé-
 Gutmann Ve-
 Hegedű-szo-
 arkas Gábor
 ora). 5. Roko-
 sváth Hajnal,
 ri. — Szünet
 verseket szá-
 dné énekszár-
 revü. Fellép-
 Magda, Mő-
 Török Muci,
 Piri, Farkas
 Hajnal, Ó-
 sieme: Andru-
 Magda, Stei-
 5. Ihsz Ala-
 lett, előadják:
 yi, 7. Magyar
 Diga, Farkas
 Hajnal, Bá-
 rna Magda é

mindenféle
 minőség-
 zési forrás.
Fla
 ORADEA.
Cluj.

Prof. Dr. Páter-féle Epekő-Tea

Bebizonyított tény, hogy az emberiség 10%-a epekőben szenved. Ezen kínzó és fájdalmas betegség gyógyítása sok akadályba ütközött és minenképpen kellemes meglepéssel tapasztalható.

Prof. Dr. Páter-féle Epekő elleni tea

meglepi hatását, amely görcsös fájdalmait megszünteti.
Az epekőben szenvedők igyanak naponta 1 csésze teát este lefekvés előtt, vagy a délutáni órákban.
Egy eredeti kurához ára 122 lei, mely körülbelül 4 heti időtartamra elegendő. Egy próbacsomag ára 44 lei.
Prof. Dr. Páter-féle Epekő elleni tea minden gyógyszárban és droguériában kapható. Ha beszerzése nehezségekbe ütközik, úgy fordítsanak leiratunkhoz: „Csillag gyógyszerár” Brassó, Hosszu-utca 5. szám.

TACAMUL

ezüstárugyárban

800-as finomság!
Gyártmányaink minden jobb ékszerüzletben megrendelhetők. - Viszonteladónknak: „TACAMUL” ezüstárugyár Cluj, Strada N. Jorga 11/A

ודר ערציינען אים עכטעס זיבער: כלי קודש הטוב אנד אנדערע ליכטער. אתרונים העלמער. סענע-שססעל אונד זעמערליכע רייסוערליכע געגענשאפטערע

Govora-Călimănești Társaság

Március 20-ikától már kaphatók szobák a társaság Govora és Călimănești fűrdőhelyeken levő szállodáiban.

Az árakat a múlt évekkel szemben 15%-kal redukáltuk. Érdeklődni: București, Strada Brezoianu 44.

Április 1-én kezdődik a

Căciulata-víz

szétküldése. Radioaktív gyógyvíz. Ajánlható vese- és májbetegségek, szélütés és artritizmus ellen.

A szétküldést előzetes fizetés ellenében a következő áron teljesítjük:

Kis léda 25 üveggel a 7 hgr. lei 600.—
Nagy léda 50 üveggel a 7 hgr. lei 1100.—

Kapható gyógyszerárakban és droguériákban.

Prospektust ingyen küldünk. Megrendelések a következő címre küldendők:

Administrația Băilor Călimănești, jud. Vâlcea.

Palliére volt francia katolikus pap cionista hitvallása

Több rabbi tanácsára nem tért át a zsidó hitre, de hiven követi a zsidó vallás parancsait. A francia zsidó ifjúság vezérévé választotta

Páris, március 16. A franciaországi zsidó ifjúság az utóbbi időben hozzáfogott egy zsidó ifjúsági szervezet létesítéséhez és e célból büszkén kibontotta a zsidó zászlót. Vezetőül megválasztotta a katolikus Aimé Palliére, akit katolikus papnak neveltek, de közben a zsidó ifjúság szellemi vezére, sőt rabbija lett.
Palliére esodálato s életéről és lelki változásáról, hogyan lett a papi pályának szánt jámbor katolikus ifjúból a zsidó vallás és a zsidó nemzet rajongója, az Uj Kelet annak idején beszámolt. Könyve melyben megírta életfolyását azonban még ma is olyan szenzációt képez és az olvasó számára annyi meglepetést tartalmaz, hogy az olvasó azt hiszi, miszerint Palliére nem egy a mai korban élő férfi,

hanem a régi korból származó legendás alak.
A nem mindennapi lelkületű férfi — amint azt a világsajtóból látjuk — hű maradt ideáljához. Amellett, hogy aktív és lelkes vezetője a francia zsidó ifjúság szervezetének, állandóan utban van és ír, szónokol s szüntelenül dolgozik a zsidóság érdekében, úgy hogy a zsidóságnak sohasem volt olyan őszinte barátja mint ő.
Házájában, ahol csak szó van valamelyes zsidó kérdéssel ott találni Palliére, aki szinte fanatikus lelkesedéssel vesz részt minden akcióban. Írásaiban és előadásában soha sem mulasztja el figyelmeztetni a francia zsidó ifjúságot, hogy az ósalyák, a próféták és a makkabeusok

unokái ók, miért is büszkén kell hozzániok a zsidó lobogót.
Az utóbbi hetekben több svájci városban előadást tartott, ahol — mint mondott, itt is — hitet tett a cionizmus mellett. Beszédei úgy zsidó, mint nem zsidó körökben mindenütt nagy feltűnést keltettek és mély benyomást gyakoroltak a hallgatóságra. Jelszava szerint: „Zsidónak lenni — azt jelenti — cionistának lenni.”
Palliére nem győz esodálkozni afelett, hogy vannak zsidók, akik ellenzik a héber kultúra és az ősi ország feltámasztását, pedig hát épen a héber kultúra, a zsidó történelem és az ősi ország volt az, mely őt lélekben zsidóvá tette és amely megszerettette vele a zsidó népet.

A 100 órás szónoki verseny megkezdődött Newyorkban

gyik versenyző már harmadik napja beszél egyfolytában, a másik műábrításokkal csinál szünetet magának

Newyork, március 16. „A világ legna gyobb szónokai küzdenek itt a pálmáért. A győztest mesterszónoknak fogják kiáltani...” rikoltják a newyorki hírdetések. Ez aztán igazi amerikai izü dolog. Harminc ember áll egy-egy apró emelvényen és edzi a hangszalagjait. Száz óráig tart a verseny;

aki a legtovább beszél és a legkevesebb időt töltötte evéssel, alvással, nyert.

Tökéletesen közömbös, hogy mit beszélnek, vajon a közönséggel tereferélnek, könyvből olvasnak fel, vagy hangosan számolnak, — csak beszélniük kell, de aztán megszakítás nélkül.

Itt van például a 2. számú szónok, egy Hcllod nevü ur, aki arra vállalkozott, hogy hallgatóságot mindenféle témáról, kezdve a vákuum tisztítótól egészen a legújabb Einstein elméletig szórakoztatja.

Töle pár méternyire egy emelvényem fáradhatatlanul szaval egy indiánus: Hawk, a cserokiz törzs főnöke, művész, szobrász, költő, komponista, muzsikus, táncos, ieltaláló, pszichoanalitikus, szónok és a léta, ahogy egy nagy plakáton szerényen bemutatja magát. Indiánul morog, lóhája a harci fővegdíszét és fenyegető pillantásokkal méregeti a közönséget. Nagy kilátása volt, hogy megnyeri a díjat, de minthogy az ellenőrző orvos 3 óras pihenőt parancsolt rá, nagyon lelohadt a sánsza.

Evésre s sétára mindössze 20 perc jut.

E pillanatban 56 kibeszélt órával a rekordot a 3-ik szám tartja; a csavargók királya, egyben titkára a „szociális szuperkrácia rendjének”. A „király” öreg bácsi, aki néhány társával az emelvényről a pajtásházasságról értekezik. Noha bírja a beszédet, azért

a versenyrendezés már kétszer megintette, mert műábrításokkal hosszú pauzákat oroz magának.

Nyálkája egészségügyi őrzésére a rendezőség 5 liter ürtartalmu köpöcsészét engedélyezett neki. A csavargók királya mellett ott áll a tréner is, aki, ha

a szónok az állásban kifárad, a lábait masszirozza.

Mellette beszél Wilson Betty, aki professzionátus uszónó és különösen csinos leány. Csukott szemekkel támaszkodik a székére, dagadt lábaira vastag takarók borulnak. A beszéd sz! nem igen illik arra a szájműveletre, amit Betty kússzöny produkál. Nem beszél csak suttog. Mindig csak ezt:

One, two, three ...

harmadik napja már, hogy egy percig sem aludt,

de olyan buzgó, hogy még evésközben is teli szájjal suttog.

Ott áll aztán még egy görbelábu filozófus, a Filozófiai Világszövetség Amerikai Osztályának elnöke, aki tarka pizsamában jelent meg.

Az az ambíciója, hogy tulszárnyalja az eddigi 73 óras beszédrekordot.

Szigoruan tartja magát a versenyszabályokhoz és ezért már a verseny megkezdése előtt is több órán át böjtölt, most pedig kárörömmel néz azokra a konkurrensokra, akiket az evés bizonyos időközökben elszólít a hadszíntérről.

A versenyzők közt, akik mint a fakérok álldogálnak a nagy teremben, beteg ápolónők imbolyognak egy kis üveg

jóddal, orrfecskendővel és mentholáltlettákkal.

A közönség unatkozik és leplezlenül ásit,

A verseny már nem érdekli őket és ha a legutóbbi órákban nem örül meg vagy hisztérikus görcsöket nem kap a versenyzők egyike-másika, akkor a torna minden szenzáció nélkül fog befejeződni.

Egy newyorki elmeorvos, akit megkérdeztek, hogy ez a túleröltetés nem árthat-e meg a versenyzők eszének, ezt felelte:

— Alig hiszem, hogy a versenyzőknek ebben a tekintetben valamj vesztenivalójuk lehetne.

Az orvostudomány mai állásponija szerint gyógyithatatlann betegek kezelését vállalja e célra létesült Diätätikai Sanatorium Carei-Mari, jud. Salaj.

Nem mérgezi meg magát metilalkohollal, ha a világhírű Lichtwitz Rum és Likörgyár romániai ültötelepének creme áruját issza, mert azok garantáitan tiszta szesz-és gyümölcspárlatból készülnek. Kapható: Lichtwitz-gyár, Arad

Legújabb Wallace-könyvek

Lehetetlen szabadulni Wallace — izgató regényeinek hatásától.

Sötét ember	ára 240.— lei
Borzalmak kastélya	136.—
A hét lakattal lezárt ajtó	136.—
A smaragd nyaklánc	136.—
A rémületes arc	221.—
A sárگا kigyó	136.—
A bandita	123.—

Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

Vasárnap
P. Ale
a CF
tiant
(Bucure
Uj Kelet
Mirescu sz
egyik Dur
nak konce
tot.
Popescu
gok helyte
visztaélese
gok igazsá
pénzügyu
kéri.
Vi
Dumitru
mondja, h
család szél
vetkező fel
román füg
Jonel Brat
teremtője
Dumitriu
A két Brat
jó hazafial
nem lehet
nelemben.
Jorga po
hogy miért
parlament
lalkoznia M
egyénsége
kegyelettek
ment nivój
George B
Dumitriu i
a parlamen
Pohoata
husvét ugye
Ezután A
gyi minis
a hozzáinté
szol. Bejele
lakó állam
rét azért e
a parlam
költségve
jövedelem
A lakbéren
esinálni a
zött budget
A közleke
a többségi
gás támadt
Pompiliu
székre és
elégedve
Adatokka
miniszter
Mirescu
elégedve A
térnek a
szoc. dem.
vényhez sz
Beiratkoz
randulu
ho els-jét
után 2-4-1
főkjünk a
soara II
Gon

P. Ioanîtescu többségi képviselő szerint Alevra közlekedésügyi miniszter tévesen informálja a parlamentet

a CFR tisztviselők lakbérémelésének kérdésében. Vita a két Bratianu történelmi szerepéről. A szenátus megszavazott egy négy évvel ezelőtt megkötött osztrák-román konvenciót

(Bucuresti-Bukarest, március 16. Az Uj Kelet tud.) A parlament mai ülésén Mirescu szocialdemokrata képviselő az egyik Duna-ból lecsapolási munkálatainak koncessziója ügyében kér vizsgálatot.

Popescu Zorica a pénzügyigazgatóságok helytelen ügyvezetését, az ott dolgozókat és az adókövetőbizottságok igazságtalanságait teszi szóvá és a pénzügyminiszter sürgős intézkedését kéri.

Vita a Bratianu-dinasztia körül

Dumitru kormánypárti képviselő elmondja, hogy Piatruban, a Bratianu- család székhelyén emléktábla áll a következő felirattal: „Jon Bratianunak, a román függetlenség megteremtőjének s Jonel Bratianunak, Nagyrománia megteremtőjének emlékeztető”

Dumitriu megállapítja, hogy mind a két állítás hazugság.

A két Bratianurol mindenki tudja, hogy jó hazafiak voltak, de ilyen szerepet nem lehet szánni nekik a román történelemben.

Jorga polemizál Dumitriuval. Kérdi, hogy miért kell egy képviselőnek a parlament előtt ilyen kérdésekkel foglalkoznia. Mindkét Bratianu kiemelkedő egyénisége volt a román népnek és kár kegyeletlen kijelentésekkel a parlamentet megmozdítani.

George Bratianu megállapítja, hogy Dumitriu interpellációja nem felel meg a parlament méltóságának.

Pohoata lapista képviselő a román husvét ügyében interpellál.

Ioanîtescu képviselő támadja Alevra minisztert

Ezután Alevra tábornok közlekedésügyi miniszter emelkedik szólásra és a hozzáműtött interpellációkra válaszol. Bejelenti, hogy a CFR épületében lakó államvasuti alkalmazottak lakbérért azért emelte fel mert

a parlament által megszavazott költségvetés a CFR lakbéréiből is jövedelem-növekedést irányzott elő.

A lakbérémelést így kénytelen volt megcsinálni a parlament által megszavazott költségvetés szerint.

A közlekedésügyi miniszter válaszára a többségi képviselők között élénk mozgás támadt

Pompiliu Joanîtescu megy a székre és kijelenti, hogy nincs megelégedve a miniszter válaszával. Adatokat fogja igazolni, hogy a miniszter tévesen informálta a parlamentet.

Mirescu szoc. dem. szintén nincs megelégedve Alevra válaszával. Ezután ráternek a napirendre. Romulus Dan szoc. dem. a kooperatívokról szóló törvényhez szól hozzá. Ezután a parlament

40 millió vagyon felett rendelkezik a **Munkások Rókkant-egylete**

Légy a be rögtön, nehogy öreg napjaidra koldnia keljen

Beiratkozni lehet: **Ciuj Str. Memorandului 23.** (1. utca) minden hétfőn és 15-ét követő vasárnapon délután 2-4-ig, minden nagyobb helyen, ahol állunk annak és a köz utban: **Timi Soara III., Bulev. Carol 10. sz.**

ülését bezárják és hétfő délutánig elhalasztották.

Egy négyéves konvenció a szenátus előtt

A szenátusban Voicu Nîtescu erdélyi miniszter Dínának válaszul az osztrák-magyar hadseregben szolgált román hadifoglyok hazaszállításának ügyében Voicu Nîtescu felszólítja Dimát és az összes képviselőket, akik adókat tudnak szolgáltatni a kormánynak erre vonatkozólag, azokat bocsássák az ő rendelkezésére, mert a kormánynak erre vonatkozólag nincsenek adatai.

Ezután a szenátus megszavazta a nyugdíjasok érdekében Ausztriával 1925 március 17-én megkötött konvencióról szóló törvényjavaslatot. A négyéves késéssel benyújtott törvényt a szenátus egyhangúlag szavazta meg.

Jumanca vitája Radneanuval

A kamara legnap éjjeli ülésén Jumanca szocialista beszélt a munkaszerződésekről szóló javaslatról és megállapítja, hogy a javaslat törvényesíti az Erdélyben és Bukovinában 10 évvel ezelőtt már bevezetett rendszert. Kéri a gyulafehérvári igéret megvalósítását és modern törvényeket.

Kormánypárti képviselők le akarják mondani Alevra közlekedésügyi minisztert

Alevrát a liberálisok emberének tartják. Teodorescu CFR vezérigazgatót is menesztetni akarják

(Bucuresti-Bukarest, március 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány hivatalba lépése óta egyre élesebb kritikák hangzanak el a kormánypártban Alevra tábornok közlekedésügyi miniszter ellen. Hónapok óta, amióta politikai körökben a kormányban bekövetkező változásokról beszélnek, elsősorban Alevra tábornok személye került előtérbe és köztudomású volt, hogy a következő kormány-át szervezés mindenekelőtt Alevrát fogja menesztetni a miniszteri bársonyszékéből.

A kormánypárti képviselők ugyanis Alevra tábornokot a liberális párt exponensének tartják, aki ellen éles har-

cot folytatnak a parlament ülésein. Az Alevrához intézett interpelláció és kérdések tenorjából már régen megállapítható ez az ellenséges magatartás, mely most már komoly mozgalmá fejlődött ki és a kormánypárti képviselők egyrészenek a miniszterrel való éles szembefordulását eredményezte. A parlament mai ülésén mint ahogy azt lapunk máshelyén közöljük, a kormánypárti képviselők érezhető elégedetlenséggel fogadták Alevra felszólalását s Pompiliu Joanîtescu képviselő azt a szokatlan kijelentést tette, hogy igazolni fogja, miszerint a miniszter tévesen informálta a parlamentet.

Az Adeverul szombat esti száma már

Tervezési iroda.

Építési Iroda.

Különböző rendeltetésű épület tervezése és elkészítése, villák és családi házak, átalakítási rajzok, költségvetések készítése.

Harnik Gyula építészmérnök

tervezési és építési irodájában C.L.U.J. Str. Calvin No. 1.

Raducanu: Fontosabb, hogy az itt alkalmazható törvényeket hozzuk tető alá, mint hogy lemásoljuk a londoni vagy párisi törvényeket, amelyek nem mindig illenek az itteni viszonyokra.

Jumanca folytatva be zé lél kégi a munkásbiztosításnak a mezőgazdasági munkásokra való kiterjesztését, a bérminimum megállapítását, a munkakamrákról szóló törvény bevezetését és az ipar törvény módosítását.

Stanescu liberális felsorolja a liberálisok szociális törvényeit és helyesnek tartaná egy egységes munkakodex létesítését.

precízebben körvonalozza azokat az elégedetlenségeket, amelyek Alevra el-le hangolják a kormánypárti képviselőket. A képviselők szerint

Alevra a CFR központi igazgatóságában vezető állásban hagyja a liberális pártállásukról ismert fő-tisztviselőket, így elsősorban Teodorescu vezérigazgatót.

A képviselők kéri Teodorescu azonnal menesztését, ugyanakkor azonban Alevra elmozdításának érdekében is meg akarják tenni a lépéseket.

Az Adeverul közlése szerint a mozgalom egészen komoly és rövid időn belül érdekes bonyalmakat fog előidézni a politikai életben.

Maniu minisztertancson fogja ismertetni a kisebbségi kérdést

Titulescu előadást tartott a kisebbségi kérdésről a párisi diplomáciai akadémián

A volt külügyminiszter fantasztikusan hangzó megállapításokat tett.

(Bucuresti-Bukarest, március 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Titulescu a párisi diplomáciai akadémia alelnöke tegnap előadást tartott ezen az akadémián a Népszövetségről és a kisebbségi kérdésről. A volt külügyminiszter előadása természetesen nagy érdeklődést váltott ki, de az érdeklődés előadása közben egyre jobban lohadt, mert Titulescu ténybeli dolgok helyett különböző trázisokat csillogtatott meg hallgatói előtt, amikoránszem alkalmas a kisebbségi kérdés tisztázására, de ehelyett új „schöngeist”-i fogalmak belekeverésével még jobban összezavarja a fogalmakat.

Titulescu előadásában megállapította, hogy tévedés úgy beállítani a kérdést, mintha a kisebbségi probléma ab ovo antagonizmust jelent az államok között és éppoly tévedés összezavarni bizonyos vágyakat a nemzetközi kötelezettségekkel.

A volt külügyminiszter szerint az egyes államok által vállalt nemzetközi kötelezettség egyetlen, néhány sorból álló szö-

vegben foglalhatók, amelyből a következő 4 következmény folyik:

1. A békeszerződések funkcionálnak anélkül, hogy tudnák, mi is az a kisebbség.
2. A nemzetközi garancia a Népszövetségi tanács beleegyezésével megszüntethető.
3. A Népszövetség elfogadta a kisebbségi garanciapontot anélkül, hogy a népszövetségi alapszerződést új értelemben megváltoztatták volna.
4. A kisebbségek problémája nem kerülhet másképp a tanács elé, csak ha egyik tagállam képviselője magára vállalja a személyes felelősséget, hogy azt odahozza.

Ezek a szempontok kell, hogy vezessenek akkor, amikor egy kisebbségi kérdésről tárgyalnak, ez vezette a hármabizottságot is.

Az egész nemzetközi mechanizmus ma egy egyszerű kérvénnyel mozgásba hozható, ahelyett, hogy egy állam interven-

ciója történnék, mint a szerződések előírják. Így a Népszövetség akciója a kisebbségek javára megy végbe az érdekelt államok hozzájárulásával, de ha valaki jogosítva van rámutatni a szerződések határozmányai és tények valósága közötti ellentétre, úgy ezek csak ama államok lehetnek, melyek kisebbségi kötelezettségeket vállaltak magukra.

Titulescu idézi Wilsonnak 1919-ben tartott beszédét, amelyben követeli az államoktól, írják alá a kisebbségi szerződéseket és ezzel szemben új határait az amerikai flotta és hadsereg garantálja és kérdezi, hol vannak ezek a garanciák? Titulescu beszéde konkluziója gyanánt a következőket mondotta:

— Készek vagyunk a problémát megvitatni és meg is akarunk mindent tenni, amit az erkölcs és a humanitás szelleme és az általános érdek megkövetel, de a problémát erkölcsi keretek közé kell helyezni és nem kényszeráron. Az erkölcs egy mindenki számára és az embereknek egyenlőknek kell lenniük, akárhol is élnek.

Gondos anyja gyermekénél Höfer hintőport, krémet, szappant használ

Hárommilliárdot tévedtek a liberálisok a belföldi tartozások megállapításánál

Bukarest, március 16. A jövő hét első napjaiban kezdődik az állam belföldi adósságainak kiértékelése. Egyelőre a számlák 50 százalékát folyósítják, a többi az ellenőrzés munkálatait arányosan

fizetik ki. A Lupta szerint a volt kormány téves számítások alapján 3 és egy negyed milliárdban állapította meg az állam belföldi adósságait holott valójában 6

milliárdnál is többre ragnak. A lap kérdezi, hogyan lehetséges ilyen óriási tévedés és egybeesés is szegedi, hogy ez csak a liberális reneszor jellemzője

Megszigorítják az adóbeszedéseket

Egy milliárd 600 millió lej deficitet mutatnak a februári inkasszók

(Bucuresti-Bukarest, március 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mihai Popovici pénzügyminiszter szombaton fogadta a pénzügyi inspektorokat, akik előtt hosszabb expozéban fejtegette ki az ország pénzügyi helyzetét. A pénzügyminiszter elsősor-

ban az adók inkasszálsa érdekében hívta fel munkára az inspektorokat. Február hónapban az inkasszó egymilliárd 600 millió lej deficitet zártak. A pénzügyminiszter az inspektorok figyelmébe ajánlotta, hogy az inkasszókat szigoruan

és minél pontosabban hajtsák végre. Az avertiszkánus és liberális sajtó egyébként heves támadásban részesíti a kormányt, mert a januári és februári inkasszók nagy deficitet zártak.

Rendkívül feszült a helyzet Spanyolországban

Az egyetemi diákok Madridban nyilvánosan elégették Primo de Rivera arcképeit

Páris, március 16. — A Havas távirati iroda a határmenti Hennayeből jelenti, hogy Spanyolországban több helyütt a zavargások újból elfajultak. Granadában minden valószínűség szerint ostromállapotot rendelnek el. Több tisztelet deportáltak. A diákzavargások Madridban is kiújultak és az országban több helyütt a katonaság és a csendőrség között súlyosabb természetű incidensek fordultak elő.

A Le Journal jelentése szerint tegnap minisztertanács volt, amelyen a belügyminiszter teljes hatalma megbízást kapott a rend fenntartása érdekében fogandó intézkedésekre.

A kormány sajtóközleményét adott ki amelyben leszögezi, hogy a helyzetet nem tartja súlyosnak, de kénytelen erőteljes intézkedéseket fogandóítani a külföldön szított zavargásokkal szemben.

Páris, március 16. — A lapok a hivatalos spanyol cáfolatok ellenére is fenn tartják az újra teljes erővel fellépett diákzavargások híreit. Madridban a hallgatóság tegnap nyilvánosan elégetté Primo de Rivera miniszterelnök arcképeit. A helyzet az egész országban rendkívül feszült s a lakosság izgalma óriási.

Páris, március 16. — A Le Journal madridi tudósítója szerint a kormány eljárást indított azon egyetemi dékárok és professzorok ellen, akik nem

igyekeztek a diákokat a zavargásoktól visszatartani. A kormány elhatározta, hogy a letartóztatott diákok közül az idősebbeket fogházbüntetéssel, a fiatalabbakat, illetőleg szüleiüket, pénzbüntetéssel fogják sújtani. A kormány egyébként bezárta az összes egyete-

meiket és szigoruan utasította a hatóságokat, hogy a diákokat utaztassák el Madridból. A minisztertanács elhatározta, hogy az illetékes miniszteriumok a legszigorubb rendszabályokat fogandóítsák a rend fenntartása érdekében.

Családi dráma egy fiatal Habsburg miatt

Anyja, leánya és unoka közös gázhalála. Egy bécsi színésznő tragédiája

(Bécs, március 16. Az Uj Kelet tud.) Az osztrák főváros egy családi dráma hatása alatt áll, amelynek három áldozata van: anyja, leánya és unoka.

Az Erdbergstrasse 67 számú házában egy szerény lakásában lakott Anna Resch 68 éves férjétől elváltan élő magánzó, 20 éves Helén nevű leányával és annak két éves Ferencz József nevű fiúcskájával. Reschné és leánya nyitvahagyták a gázcsoport és a kitűzőlő gáz megölte a nőket és a két éves gyermeket.

Anna Resch abból a kis keresetből tartotta fenn magát, amit leánya, Anna hozott a „Teater an der Wien” pénztárából. A leány ugyanis táncosnője volt a színháznak, ahol az öngyilkosságot megelőző napon még fellépett. Három évvel ezelőtt megismerkedett egy fiatal Habsburggal, akivel intim barátságba került. A viszony eredménye volt a két éves fiúcska, aki szintén áldozata lett a katasztrófának.

Néhány héttel ezelőtt Teodor Resch, a táncosnő apja, aki a családot kisebb-nagyobb összegekkel gyakrabban támogatja, visszatért feleségehez azzal az ígérettel, hogy továbbra is együtt fog élni vele dacára a már megtörtént válás-

nak. Egy ideig haza is járt, de később elhanyagolta családját és egy napon, végleg elmaradt.

Ugyanakkor történt, hogy a leány barátja ünnepélyes ígéretet tett arra, hogy feleségül veszi és a gyermeket törvényesíti. Azonban ugyanakkor, amikor a leány apja elhagyta anyját, a fiatalember eltűnt Bécsből. A két asszony annyira szívére vette ezt, hogy közös elhatározással öngyilkosságot követtek el. A lakásban megtalálták az öngyilkosok bucsuleveleit. Resch Anna utolsó kívánsága az volt, hogy gyermekét temessék egy sírba vele és tegyék sírjába hűtlen kedvesének két arcképét. Helena Resch két év óta volt tagja a Teater an der Wiennek, ahol legutóbb a Florida rózsája című operettben Miss Britaniát alakította. A színház legszebb nőtagja volt, akit kortársai nagyon szerettek. Öngyilkosságát megelőző este még barátságosan beszélgetett a színésznővel, akik nem is sejtették, hogy a szerencsétlen teremtés milyen végzetes gondolatokkal foglalkozik.

Hirdessen az „Uj Kelet”-ben

A MATILD-víz

borral keverve a legkellemesebb italt ad.

SELECT-MOZGÓ

Ma utoljára
Emil Jannings
UTOLSÓ PARANCS
szuperprodukciója.

Hétfőn: **Stoltz Hilda** legújabb filmje:
Don Juan a leányiskolában.

URANIAMOZGÓ

RIN-TIN-TIN
legnagyszerűbb filmje;
London réme

Jön: **HARC A LEVEGŐBEN**
nagyszerű repülőfilmben.

Meghalt Kaszab Aladá

A magyarországi zsidó közéletnek egyik erőteljes alakja dől ki tegnap Kaszab Aladá, a budapesti zsidó hitközség elnöke hirtelen, hatvannégy éves korában. Kaszab Aladá egy konstruktív munkát kezdett meg, amelynek eredményeiből elég ha csak egyetlen említünk, a ma már országos hírévé vált Kaszab-klinikát és Szeretetházat. Néhány évvel ezelőtt került a hitközség élére, ahova bevitte tettekre energiájának fiatalos szellemét. A belső harcok helyett a zsidóság általános jólétét emelő szociális feladatok megoldását tűzte programmáiba. Első emlékeztetője az volt, hogy két és félmillió forintot adományozott a Szabolcs-uzsáki zsidókórház kibővítésére és ezzel az adománnyal megteremtette a mai zsidó poliklinika alapját. Meleg érdeklődést tanúsított Kaszab Aladá a Palesztina-kérdés iránt is és rövid elnöki működése alatt vált lehetővé a budapesti hitközségek reprezentatív férfiaknak csaknem általános bevonása a zionista munkába. Halála nagy veszteséget jelent a budapesti zsidóság számára, amely igen nehéz feladat előtt fog állni, ha majd Kaszab Aladá üresen maradt helyének betöltésére kerül a sor. Az elhunyt temetése ma fog végbemenni a Dohány-uzsáki zsinagógából.

HOTEL „PALACE” ORADEA

Teljesen modernül berendezve és renoválva. Központi fűtés.

Pontos és figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak. Kávéház, étterem és bar a házban. **Rolozsváriak találkozóhelye.**

Utazóknak 20% engedmény.

Tusnádfürdő legszebb helyén fekvő „Schweitz”-üdülőtelep február 15-én megnyílik. Allandóan friss, kényelmesen berendezett szobák teljes panzióval, legolcsóbb napi árak mellett. Érdeklődőknek prospectust küld. — „Schweitz”-üdülőtelep vezetője: Baia Tusnádfürdő, Fényes László Târgu-Mures.

Rádiózik? Jár operába?

akkor nem nélkülözheti a legújabb Operaismertetőt

Az opera és zeneirodalom remekműveit kimerítően ismerteti és nagyszámú kottapéldánnyal illusztrálja.

Eddig megjelent:

Gounod: Faust	ára 34.—
Wagner: Lohengrin	„ 34.—
Bizet: Carmen	„ 34.—
Verdi: Aida	„ 34.—
Puccini: Turandot	„ 34.—
Erkel: Bánk bán	„ 34.—
Mozart: Figaro lakodalma	„ 68.—
Poldini: Farsangi lakodalom	„ 34.—
Leoncavallo: Bajazzók	„ 34.—
Thomas: Mignon	„ 34.—
Erkel: Hunyadi László	„ 34.—
Puccini: Tosca	„ 34.—

Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

A bolygó zsidó

Eugen Sue világhírű regénye két hatalmas kötetben — 400 lejjért kapható az Uj Kelet könyvoszt.-ban

Influenzánál és az összes légzőszervek hurutos bántalmánál, mint köhögés, rekedtség, stb valamint a gyomorégésnél a legjobb a

Málnási SICULIA gyógyviz

Mindenütt kapható!

„Lyra” hangszerüzlet

Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc utca) 16. szám

Nagy választék His Masters Voice, Columbia, Polydor, Decca, Homocord, Perfectia gramofonokban és művészi lemezekben. Az összes hangszerek és vázmozgató zongorák raktáron. Eladás havi részletre is. — Zörgorahangolást és mindenféle javítást vállal és szakszerűen végez. Nagy választék heber és zsargon lemezekben

Vasárnap
Az Uj Kelet zsidó Főszerkesztő Felcélós Str. Bukaresti az Uj Kelet forr
Ly
A ma Potoczka amely het Erdély vá szigetén kája társu nagy siker zatát meg ma este b ül. A lők zsidó drám ismerteti hétfőn este kedden és nyolckötlet estét pedig nek szentel sultat vend elismerés dgyi zsidó nisszioszer amellyel L sai a zsidó A töblás ennek a m közönsége got, amikor nészei tár
— Dr. K radon. Dr. zeti Szöve óraker, a Z tani helyis zül) előadá helyi csopo közönséget.
— Gyau tünt Budape költő. Buda la, a kivált nul eltiunt. rülmények jöttek rá és nagyobb n desben. Ju den, ahol l idegrohamo pesti Siest be. A szar dett azzal, az elmegye szélni, mer Amint mos Gyula tény nem hetedé akkor sem nem szobát zetben és v felelnek me nyolcadika azt nem t nyomavesz tartózkodik azonban és só napokba makra jog
Vér-, bö szetes „F igen jó ere vosi tudom méi írják, h tásával mi nak eléged rakban, dro ben.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánátság zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Erdélyi szerkesztő: Jámber Ferenc.
Bukareshti szerkesztőség: Kaszner Rezső,
Str. Carol 81.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Lydia Potoczskája turnéja

A ma már országsszerte ismert Lydia Potoczskája világhírű zsidó színészlánya, amely hetek óta aratja nagy diadalait Erdély városában, legutóbb Máramaros-szigeten vendégszerepelt. Lydia Potoczskája társulatának ebben a városban olyan nagy sikere volt, hogy előadásainak sorozatát meg kellett hosszabbítani és csak ma este bucsuzhat el az ottani közönségtől. A lelkes zsidó színészcsapat, amely a zsidó dráma- és operett-irodalom legújart ismerteti meg az erdélyi közönséggel, hétfőn este már Nagybányán fog játszani, kedden és szerdán Szatmáron fogja győnyörködtetni a publikumot, a csütörtöki estét pedig Nagykároly zsidó közönségének szenteli. Mindenütt, ahol ez a társulat vendégszerepelt eddig, a legnagyobb elismerés hírei érkeztek hozzáik. Az erdélyi zsidó közönség átérzi annak a színésznő feladatának a lelkesességét, amellyel Lydia Potoczskája és munkatársai a zsidó művészet hirdetését vallolják. A többször hazák a legjobb bizonyítéka ennek a megbecsülésnek. Erdély zsidó közönsége kulturális hitéről tesz tanúságot, amikor a zsidó színjátszást megjelölésével támogatja.

— Dr. Kohn Hillel előadása Nagyváradon. Dr. Kohn Hillel, a Zsidó Nemzeti Szövetség alelnöke, ma délután öt órakor, a Zsidó Nemzeti Szövetség ot-tani helyiségében (Piata Mihai Viteazul) előadást tart, melyre a szövetség helyi csoportja ezúton is meghívja a közönséget.

— Gyanus körülmények között eltűnt Budapestről Juhász Gyula, a nagy költő. Budapestről jelentik: Juhász Gyula, a kiváló magyar költő, nyomtalanul eltűnt. Eltűnésére, mely különös körülmények között történt, csak most jöttek rá és minden ok megvan a leg-nagyobb nyugtalanságra ebben a kérdésben. Juhász Gyula ugyanis Szegeden, ahol lakott, a hónap elején súlyos idegromokot kapott, amiért a budapesti Sista szanatóriumba szállították be. A szanatóriumból 7-én kikérezkedett azzal, hogy a Lipótmezőre megy az elmeógyógyintézet igazgatójával beszélni, mert az igazgató jó ismerőse. Amint most utána kutattak, Juhász Gyula tényleg járt a Lipótmezőn, de nem hetedikén, hanem nyolcadikán és akkor sem beszélt az igazgatóval, hanem szobákat nézett az elmeógyógyintézetben és végül kijelentette, hogy nem felelnek meg neki. Hogy a hetediké és nyolcadika közötti éjjelt hol töltötte, azt nem tudják. Most azután teljesen nyomavesztett és senki sem tudja, hol tartózkodik. Az eltűnés körülményei azonban és Juhász lelkiállapota az utol-só napokban a legnagyobb aggodalmakra jogosítanak fel.

Vér-, bőr- és idegbajosok a természetes «Ferenc József» keserűvizet igen jó eredménnyel használják. Az orvos tudomány legjelentékenyebb elméi írják, hogy a Ferenc József viz hatásával minden tekintetben megvannak elégedve. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Balbo légügyi miniszter meg van elégedve az olasz-francia légügyi egyezményvel

Róma, március 16. — A Stefani távirati iroda közlése szerint Balbo légügyi államtitkár a Popolo d'Italia munkatársának nyilatkozott a francia-olasz légügyi egyezményről. Az államtitkár kifejtette, hogy a torinói egyezményvel teljesen meg lehet Olaszország elégedve, mert lehetővé teszi az olasz polgári aviátika továbbfejlődését.

A légi forgalmi társaság már a legközelebbi időben új expressz légi járatokat rendszeresít Cagliari—Tunisz, Palermo—Tunisz és Róma—Tunisz utvo-nalakon és e járatoknál jelentőséggel bír a megegyezésben az olasz gépek részére biztosított azon jogosultság, hogy a marseillesi repülőteret használhatják.

A Spanyolországgal, Angliával, Török- és Görögországgal kötött hasonló légi egyezmények után az olasz repülés nagy fejlődésnek nézelébe.

MEGNYILT!
A Nagyváradról előnyben ismert Grosz-féle or. h. kóser étterem tulajdonosa Temesváron a Loydsor 11. sz. alatt újonnan átalakított, modern higiéniaával berendezett ud. ár. helyiségében **fiókot nyitott.**
Olcsó abonoma! Lakodalmak és bankettek rendezését vállalja!
Az étterem a gyárvárosi Rabbinatest felegete alatt áll.
Temesvár Loydsor 11. sz.
Nagyvárad Zöldfa-ucca 10.

— Szelhárosság egy sorsolással. Nagyváradról jelentik: Mult év decem-berében egy elegáns ur érkezett Nagyváradra, aki rendőrprefektusi engedélyvel egy autót hirdetett kisorsolásra. Egy-egy sorsjegy ára 20 lej volt. A nagy propagandával beindított akció folyamán több mint tizezer sorsjegyet adtak el. A sorsolás azonban, amelyet még január 20-ra hirdettek, elmaradt és a titokzatos ur eltűnt a városból. A sorsjegy tulajdonosai most bejelentették az esetet a rendőrségen, ahol megindították az eljárást.

REKEDTSEGET, torokgyulladás, garathurutól gyógyít az Anacot-paszta. Egy phiole ára 37.— lej.

— Emlékbeszéd. Vasárnap délután az ortodox zsidó templomban Glasner Akiba Adar hetedik emlékbeszédet tart az elmúlt évben elhunytakról. Az emlékbeszédet pontban öt órkor tartják meg.

— Öngyilkosság Désen. Désről jelentik tudósítónk: Szombaton délelőz 12 órakor a dési fürdő egyik fülkéjében egy fiatal ember revolverével halántékon lötte magát és meghalt. A kiszállított rendőri bizottság megállapította, hogy az öngyilkos fiatalember Pop János bukaresti sofőrrel azonos, aki néhány nappal ezelőtt érkezett Désen lakó bátyja látogatására. A fiatal ember öngyilkosságának okát nem tudják. Holt testét a bonctani intézetbe szállították.

REGGELIRE-UZZONNARA a legegészségesebb tápiálék egy csésze tejben 3 kávéskanál Ovomaltine.

— Egy budapesti mozi gépésze önmagát áldozta fel hogy megmentse a közönséget. Budapestről jelentik: A Horthy-uti Skála-moziban tegnap a filmtekerés előadás közben meggyuladt A gépész látva a veszedelmet, melynek könnyen igen súlyos következményei lehettek volna, gyorsra letépte a nagy lánggal égő tekereset és a vízbe dobta. Közben az ő ruhája is tüzet fogott, de megissikerült neki elzárni a nézőtér felé vezető nyílást és jelezni a tűzoltóknak, hogy a gépházban tüz van. A tűzoltók csak félórás küzdelem mel tudták a gépházi tüzet eloltani, de a gépész közben teljesen összeégett. A mozi igazgatója csak a tűz eloltása után közölte a közönséggel, mely, mint

hogy közben a zene játszott, semmit sem vett a dologból észre. hogy az előadás technikai okokból megszakadt. A közönség a távozásnál értesült a tüzről és a gépész önfeláldozó hőstetteről. A mentők ugyanis előtte vitték el a súlyos sebeivel bekötözött gépészt. A közönség természetesen leikesen megéltjezte az önfeláldozó, bátor embert.

— Mezőgazdasági kiállítás Budapesten. Féláru utazás, vízummentes határátlépés márc. 16—30. Igazolványok a mentjegyirodákban.

— Nemzeti ajándékként lakást szereztek a lengyelek Miss Poloniának. Varsóból jelentik: Kostak Vladislava, Lengyelország legszebb nője, aki a párisi nemzetközi szépségverseny második helyezette lett, nagyon szegény lány. Édes anyjával egy egészségtelen rozoga kültekli szobában lakott. Amikor Vladislava Párisból hazatért, a varsói lapok akciót indítottak, hogy Lengyelország legszebb leányának egy egészséges lakást szerezzenek. Megmozdult az egész lengyel társadalom és néhány nap alatt gyönyörű komfortos lakáshoz juttatta a varsói City egyik új héralpotájában Miss Poloniát.

— Londonban kitalálták a beszélő levelezőlapokat. Londonból jeentik: A Tuca angol képeslevelezőlap-gyár a napokban érdekes találmányt hoz forgalomba. A levelezőlap gyártás terén valóban merész újítás lesz a beszélőlevelezőlap, amely úgy van megkonstruálva, hogy a közönséges képeslap közepébe egy vékony gramofonlemez foglalnak be, amelyre üzenetet, levél-szöveget vesznek fel és acimzettnek csak le kell játszania saját gramofonján a lemezt. Természetesen ezek a lapok egyelőre kissé drágábbak lesznek a közönséges képeslapoknál s állíto-lag néhány nap múlva már forgalomba kerülnek.

Hol kaphatók a magyar vízumkedvezményre jogosító igazolványok? A magyar határnak bármikor a folyó évben vízummentes átlépésére és a vízumnak utólagosan Budapesten 200 lejért (egy-harmadár) beszerzésére jogosító Duna Szövetség igazolványok beszerzethetők az Uj Kelet kiadóhivatalában. Az igazolványt, annak árának 180 lejnek és 11 lej portókölségnek beklédése ellenében a kiadóhivatal postán is megküldi.

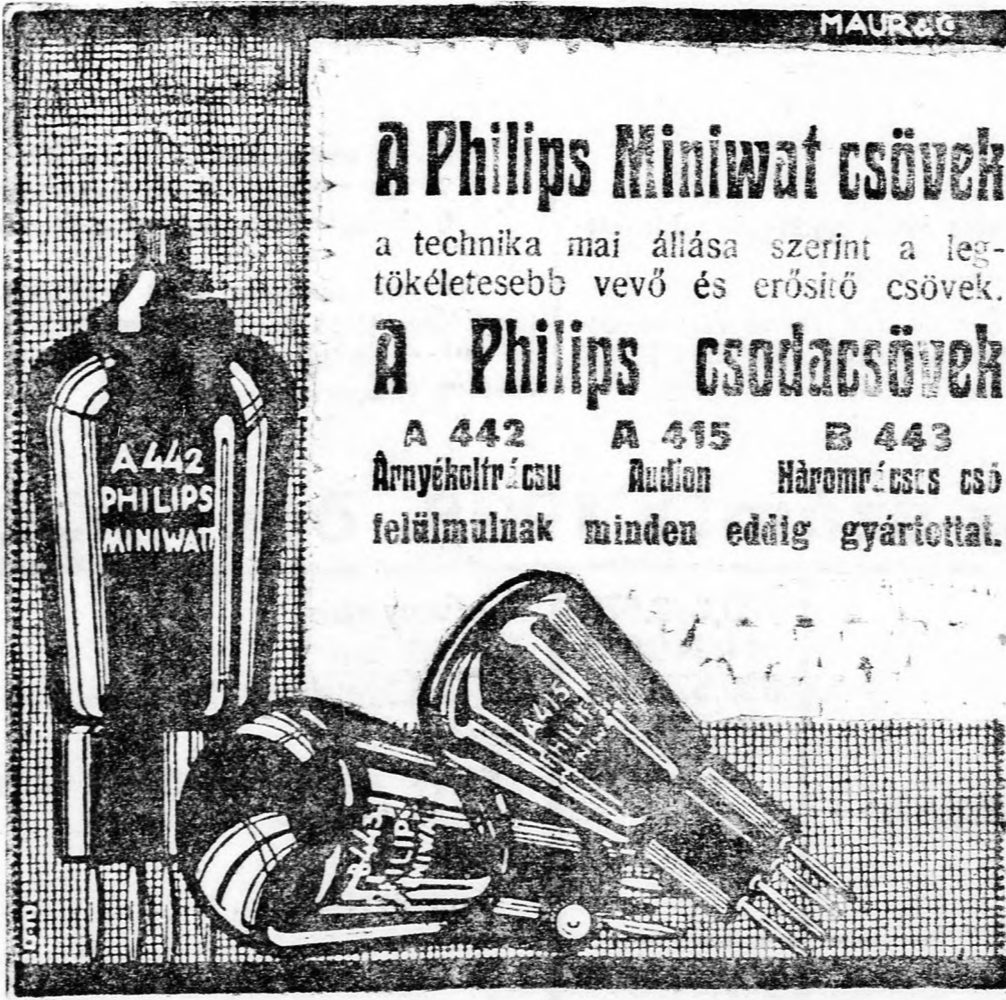
Kolozsvári hirdetőink figyelmébe

Lapunk részére a kolozsvári piacon hirdetési kötések létesítésével a mai naptól kezdve kizárólagos joggal a

RUDOLF MOSSE RÉSZV.-TÁRS.
Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-ucca) 37. Telefon: 4—13 és

LLOYD EXPRESS

Str. Gelu 20. sz. — Telefon: 14—55. helybeli hirdetési irodákat biztuk meg. Kiadóhivatalunk közvetlenül, ehhezképest, a mai naptól kezdve, csak apróhirdetéseket és 3 megjelenésnél nem többre szóló alkalmi hirdetéseket vesz fel. Kérjük tehát hirdetőinket, sziveskedjenek minden újkötes ügyében teljes bizalommal e két megbízott hirdetési iroda valamelyikéhez fordulni. (A Lloyd Express utján feladhatók hirdetések a dr. Sámuel Jenő divatruházában. Calea Regele Ferdinand (v. Wes-selényi-u.) 3. és Gárdi fényképész műtermében, Fötér 3 szám is.)

A Philips Miniwatt csövek

a technika mai állása szerint a leg-tökéletesebb vevő és erősítő csövek.

A Philips csodacsövek

A 442 A 415 B 443
Árnyékoltárcsu Audion Háromrúcsos cső
felülmulnak minden eddig gyártottal.

PHILIPS

MINIWATT

Színház - Művészet

HOTEL IMPERIAL

A magyar színház nagy világszenzációja

Népvándorlás van most a kora délutáni óráktól a késő éjféli órákig a magyar színház felé vezető utakon. A pénztárak előtt feketélik a tömeg.

Soha nem tapasztalt érdeklődés kíséri a Hotel Imperial előadásait. A pénztárak reggel 9-től este 9-ig permanens szolgálatban vannak, minden szünet nélkül árusítja a jegyeket, mégsem tudják úgy kielégíteni a közönséget, hogy ne legyen az előadásokban torlódás.

Eleinte úgy volt, hogy csak három napig fogják vetíteni a Hotel Imperial-t mert hiszen a színház óriásbefogadó képessége mellett e három nap alatt tartandó 12 előadás kb. 15.000 ember nézheti meg a Hotel Imperial-t. De már most meghosszabbították a film játszás idejét további két nappal, mert világos, hogy nem 15.000, de 30.000 ember fogja megnézni ezt a grandiózus filmet s igen sokan lesznek, akik kétszer, sőt háromszor nézik meg.

Igy tehát a Hotel Imperial még hétfőn (3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor), kedden (3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor), valamint szerdán is (3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor) fog futni a magyar színházban. Sőt azután még csütörtökön és pénteken is a Hotel Imperial-t vetítik, de ezen a két utolsó napon már este színházi előadás lesz s a Hotel Imperial csak délután 4-kor és 6-kor látható

A Magyar Színház műsora:

Vasárnap d. e. 11-kor: Mozi-matiné 15 és 10 lejes helyárrakkal.

Vasárnap 3-kor 5-kor 7-kor és 9-kor: Hotel Imperial.

Hétfőn 3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor: Hotel Imperial.

Kedden 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Imperial.

Szerdán 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Imperial.

Csütörtökön 4 és 6 órákor: Hotel Imperial.

Csütörtökön este fél 9 órákor: I. Liszt Ferenc első szerelme. (Újdonság először). II. Kolozsvári Bál (Előszőr). III. Szomorúságának éneke.

(Ossip Dymov 3 felvonásos tragi komédiája. Forgács Sándor vendégtájkával. Premiérberlet 33. szám. Sorozatszám: 307.)

Pénteken 4 és 6 órákor: Hotel Imperial. Pénteken este fél 9 órákor: Asszonylelkek. Boszorkánytánc. (Repriz. Biró Lajos 4 felvonásos drámája. Poór Lili és Janovics Jenő főlépésével. Napibérlet B. 32. Sorozatszám: 308.)

Szombaton 3, 5 és 7 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek. (10 felvonásos új burleszk.)

Szombaton este 9 órákor: Román előadás. (Sorozatszám 309.)

Vasárnap 3, 5 és 7 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek.

Vasárnap este 9 órákor: Feleség-szerető. (Anna Jakobovitz és jiddis társulatának vendégtájkája. Mersékeltten emelt helyárrakkal. Sorozatszám 310.)

Hétfőn fél 3 és fél 4 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek.

Hétfőn délután 6 órákor: Serke kozák. (Zsidó operette, Anna Jakobovitz és jiddis társulatának főlépése. Jakobovitzné héber vallásos dalokat énekel. Sorozatszám 311.)

Hétfőn este 9 órákor: Az ő nagy titka! (Háromfelvonásos tragédia. Anna Ja-

kobovitz és társulata főlépése. Sorozatszám 312.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Vasárnap, március 17-én délelőtt 11-kor 15 és 10 lejes helyárrakkal: Jackie milliomos. (7 felvonásos burleszk. Főszereplő Jackie Coogan.)

Vasárnap, március 17-én 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Imperial. (Pola Negri. Biró Lajos.)

Hétfőn 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Imperial.

Kedden 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Imperial.

Szerdán 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Imperial.

Csütörtökön 4 és 6 órákor: Hotel Imperial.

Pénteken 4 és 6 órákor: Hotel Imperial. (Kolozsvárott utoljára.)

Szombaton 3, 5 és 7 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek. (A legújabb Pat és Patachon-film 10 felvonásban. (Utazás vizen, szárazon s levegőben).)

Vasárnap, március 24-én, d. e. 11 órákor: Mozimatiné 15 és 10 lejes helyárrakkal. Maleo bokrajnek. (7 felvonásos burleszk.)

Hétfőn 3, 5 és 7 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek.

Kedden fél 3 és fél 5 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek.

A színházi iroda közleményei:

Csütörtökön este: Liszt Ferenc, Kolozsvári bál és Szomorúságának éneke.

Szerdán este érkezik haza budapesti vendégtájkáról a kolozsvári magyar színház drámai személyzete. Csütörtökön este pedig premiérberletben s ugyanabban a szereposztásban, ahogy Budapesten színtekerült, elő fogják adni Bárd Oszkár új egyfelvonásos hangulatát a «Liszt Ferenc első szerelmé»t,

Hölgyeim! Uraim! Szenzáció!

Legújabb párisi, wieni modellek. Selyem, bangkok, japán panama, exotikus szalma, Raccello-kalapokat feltűnő olcsó árban árusít az

„IDEAL” kalapüzlet Cluj, R. Ferdinand 8. férfi és női alapok formálása, alakítás, és tisztítása 48 óra alatt a legzöksebben gyári árban készülnek.

Tabéry Géza »Kolozsvári bál-ját és Ossip Dymov 3 felvonásos tragikomédiáját, a »Szomorúságának énekesét. — Másnap, pénteken este pedig a budapesti műsor eg y sok port felvert darabját, Biró Lajos »Asszonylelkek» című 4 felvonásos drámáját fogják előadni (melyet most játszanak Budapesten a Belvárosi színházban is Boszorkánytánc címen) a két főszerepben Poór Lilivel és Janovics Jenővel. Erre a két előadásra már árusítja a pénztár a jegyeket.

Mozi-matiné: 15 és 10 lejes helyárrakkal. Vasárnap d. e. 11-kor mozi-matiné lesz a színházban. A kis Jackie Coogan a főszerepben a Jackie milliomos című 7 felvonásos burleszk kerül színpadra

A Nemzeti Színház és a Román Opera heti műsora:

Vasárnap d. u. A régi Heidelberg.

Vasárnap este: Tannhäuser. John Sullivan vendégfelléptével.

Kedd: Kardinális (Bemutató).

Szerda: Tannhäuser (John Sullivan felléptésével).

Pénteken: Tannhäuser (John Sullivan bucsufelléptésével).

Szombaton d. u. Bohémek (Gyermek-előadás)

Szombat este: A kardinális.

Meghívó

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Cluj

1929. április 18-án 17 órákor saját székházában Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 32. tartja

XXXIV. évi rendes közgyűlését,

amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

Cluj, 1929. március hó.

Az igazgatóság.

1. Az igazgatóság jelentése az 1928. üzletévről.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. Az 1928. évi mérleg- és veszteség-nyereség-számla jóváhagyása és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozat a felmenivény megadása tárgyában.
5. Az igazgatóság indítványa a Kereskedelmi és Gazdasági Bank Rt. temesvári pénztárával történő egyesítés és ezzel kapcsolatban a részvénytőke 80.000.000 leire való felemelése tárgyában.

6. Az alapszabályok módosítása.
7. Igazgatósági tagok választása.
8. Felügyelőbizottsági tagok választása és tiszteletdíjuk megállapítása.

Figyelmeztetés: Azok a részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, legkésőbb 1929. április 10-éig tegyék le részvényeiket a bank főpénztáránál, vagy valamelyik fiókjánál, vagy a Banca Chrissolevoni S. A. R. bucaresti pénztáránál, átvételi elismervény ellenében.

Vagyon

Mérleg-számla 1928. december 31.

Teher

Készpénz és bankári követelések	100,242.676	Részvénytőke	40,000.000
Értékpapírok	11,345.615	Tartalékalap	6,000.000
váltótárca	390,526.656	Kétes követelések tartalékalapja	5,200.000
Adósok	288,759.066	Betétek	719,368.041
Ingtatlanok	18,175.596	Visszszámítolás a Banca Națională a României-nál	18,683.738
Óvadékok	37,226.831	Átmenő tételek	7,005.302
		Óvadékok	37,226.831
		Tiszta nyereség	12,792.528
	809,049.609		809,049.609

Cluj, 1928. december 31.

Az igazgatóság nevében:
Conrad Otto
Hargitay Bertalan vezérigazgató

A felügyelőbizottság nevében:
Gróf Horváth-Tholdy Rudolf
 elnök

A könyvelésért
Szabó Márton
 cégjegyző-főkönyvvéd

Vasárnap
 Ujabb Kolo
 Az ap
 (Cluj-Ko
 Kelet tud.
 ta meg me
 kolozsvári K
 tár Rt. iga
 tenciák hi
 karékossá
 altruista
 ujjabb örv
 tesz bizony
 Legérték
 legnek a
 tétrends
 Ez az egye
 4 millió le
 ben 31, elé
 jelenleg m
 A folyosá
 betétek ös
 mig az ala
 lio lejjel e
 tőkek öss
 kedtek.
 A Kishit
 rapodásáva
 a kibelyezé
 végén az m
 300 ezer le
 az 1928-b
 Saszege I
 Hasonlóké
 számszerű
 Kifüg
 igazg
 Tizen
 (Cluj-Ko
 Kelet tud.)
 tartotta me
 nöklele ala
 Takarékpén
 gyűlését. a
 sei tekintél
 Ferenczy C

Közgazdaság

Ujabb hatalmas fejlődésről számol be a Kolozsvári Kishitelbank és Takarékpénztár 1928. évi mérlege

Az áprilisi közgyűlésen az Igazgatóság a kamatláb leszállítására fog javaslatot tenni

(Cluj-Kolozsvár, március 16. Az Uj Kelet tud.) Az elmúlt napokban tartotta meg mérlegmegállapító ülést a kolozsvári Kishitelbank és Takarékpénztár Rt. igazgatósága. A zsidó kisegyszenciák hitelügyeinek ellátására és takarékoságára való nevelésre alapított altruista intézet 1928. évi mérlege újabb örvendetesen nagy fejlődésről tesz bizonyosságot.

Legértékesebb adata ennek a mérlegnek a kitűnően bevált kötött betérendszer nagyarányú eredménye.

Ez az egyetlen üzletág az elmúlt évben 4 millió lejjel emelkedett és per decemben 31, elérte a 6 millió 35 ezer lejt, míg jelenleg már a 7 milliót is meghaladja. A folyószámlára elhelyezett és szabad betétek összege közel 1 milliót tesz ki, míg az alaptőkére befizetett másfél millió lejjel együtt az intézet által kezelt tőkék összege közel 11 millió lejre emelkedtek.

A Kishitelbank üzleti tőkéjének gyarapodásával párhuzamosan emelkedett a kihelyezések összege is és december végén az intézet váltótárcája 7 millió 300 ezer lejt tett ki, míg

az 1928-ban eszközölt kihelyezések összege 1758 tételben 21 millió lejt volt.

Hasonlóképpen örvendetesek a mérleg számszerű eredményei is, amennyiben

az elmúlt évre az intézet 87.515 lejt tiszta nyereséget mutat ki. Kétes követelésekre és egyéb leírásokra 13.900 lejt, jótékonyági célokra pedig 16 ezer lejt fordított az igazgatóság. Ez utóbbi összegből az Erdélyi Zsidó Árvagondozónak 8000 lejt, a Kórházegyesületnek és a Poalé Cedek aggenházának 4-4 ezer lejt juttatott az intézet. Az itt részletezett levonások után fennmaradó tiszta nyereségből

az igazgatóság a közgyűlésnek javasolni fogja 15 ezer lejnek 3 százalékos osztalék fejében való kifizetését,

60.000 lejt a tartalékalapok dotálására, 12.515 lejt pedig új számlára történő átvitelre fognak fordítani.

Az intézet közgyűlésének, amelyet április közepére terveznek összehívni, legjelentősebb pontja a kihelyezési kamatláb újabb leszállítása lesz. A kamatláb mérséklés mértékét az igazgatóság a következőkben tervezi: 3000 lejtig 10 százalék (most 11 százalék), 5000 lejtig 12 százalék (most 13 százalék), 10 ezer lejtig 13 százalék (most 15 százalék), 12 ezer lejtig 14 százalék (most 16 százalék), míg a 15 ezer lejtet felüli kölcsönök után szedett kamat továbbra is 16 százalék marad. Ez a proporcionalis kamat skála is mutatja, hogy a Kishitelbank és Takarékpénztár helyesen fogja fel a truista hivatását.

Ritünő üzleteredményről számolt be az igazgatóság a Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár közgyűlésén

Tizenhét percent az osztalék. Két új cégjegyző az intézetnél

(Cluj-Kolozsvár, március 16. Az Uj Kelet tud.) Március 16-án, szombaton tartotta meg ifj. gróf Bély Kálmán elnöke alatt a Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. 34-ik rendes évi közgyűlését, amelyen az intézet részvényesei tekintélyes számban vettek részt. Ferenczy Gyula vezérigazgató terjesz-

tette elő az igazgatóság jelentését, a melyben vázolta az elmúlt év gazdasági helyzetét, a pénzügyi helyzetet, a pénzügyi politikát és azok megoldását, valamint azt a pénzügyi politikát amelyet a pénzpiac helyzete és a stabilizációra való felkészülés tett szükségessé a bankok részére.

Az adott helyzetben a Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. elősorban mobilitásának megőrzését tartotta szemelőtt

és az így szükségessé vált áldozatok a helyes üzleti politika folytán kellő módon rekompenzálódtak, amint azt az intézet tiszta nyereségének emelkedése és ezzel kapcsolatosan a rentabilitás növekedése is bizonyítja.

Az intézet tavalyi részvénytőkéjét 20 millió lejről 25 millióra emelte fel. Ez a tranzakció teljes sikerrel járt. Tekintettel arra, hogy az új emisszió az év második felében történt, a tőkeemelés során kibocsátott részvények csak félosztalékra jogosultak. Az elmúlt évben az intézet tervszerűen folytatta vidéki szervezetének további kiépítését, értékes külföldi összeköttetéseit intenzívebbé tette, úgyhogy ezek révén a stabilizációt követő időben

a bankra váró pénzügyi feladatok megoldására az intézet bőségesen fog megfelelő tőkével rendelkezni.

A belföldi hálózat kibővítésénél a helyzet által diktált óvatossággal járt el az intézet, amely a zilahi Ipari és Gazdasági Bank Rt. beolvastásával négyre gyarapította fiókjainak számát.

Az igazgatósági jelentés a Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár nagyarányú fejlődését igazolja. Az aktívák összege 31 százalékos növekedéssel 320 millió 903.010 lejt 58 banira, a betétállomány 20 százalékos növekedéssel 198 millió, 579.215 lejt 85 banira, a váltótárca 47 százalékos növekedéssel 176 millió 786.718 lejt, a folyószámlán történt kihelyezések 25 százalékos növekedéssel 82 millió 139.517.58 lejt emelkedtek.

Az elmúlt üzletévre kimutatott tisztanyereség 6 millió 22.016.38 lejt,

amelyből az előző évhez hasonlóan részvényenként 17 lejt osztalék (17 százalék) kerül kifizetésre, míg a nyereség-többletet a tartalékalapok fokozottabb mértékben való dotálására javasolta fordítani a jelentés, miután a részvények bejött értékének ily módon való növelése révén is jelentős haszonhoz jutnak a részvényesek.

A minden tekintetben kielégítő üzleti jelentés elfogadása és a felelősök megadása után a közgyűlésen megjelent részvényesek elismerésüket fejezték ki az intézet vezetőknek és tisztikarának az eredményes működésért. Ezután dr. Tósa Gyula, dr. Bene Ferenc, báró Bánffy Dezső, dr. gróf Bethlen László, Heves Vilmos és Weisz Béla részvényeseket beválasztották a felügyelőbizottságra.

A közgyűlés berekesztése után az intézet igazgatósága ülést tartott, amelyen a Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár két érdemes és szimpatikus vezetőbiztosát elválasztották. Szalay Miklós pénztárfőnököt és dr. Chirila Viktor levelezési osztályfőnököt az igazgatóság cégvezetőkké nevezte ki.

Ajánlunk elsőrendű

50 literen felüli, valamint vasontételekbeni mennyiségben a legolcsóbb árakban éspe ig: Maguraj fajborok, rizling, király leányka, muskotály, szerém zöld, fourmind s.b. Ia. asztrali borok és óborok is minden minőségben. Megrendeléseket

Fraji Feiger Testvérek céghez Simleul-Silvaniei kerünk.

Purimra -- Zsidó zene

- Engel: 50 Smiroth Pjladim (kiséret nélkül) — 75
- Engel: 50 Smiroth Pjladim (zongorka kísérettel) i. füzet, 6 ének — 97
- Ebből egyes dalok: Moide anih, Eljahu hanavi, L'pol ra'am, Bad schai mosche, Likrath schabath, B'mozaej schabath — egyenkint 50
- Engel: 5 Schurej am (5 népdal) — 150
- Ebből egyes dalok: Ani hadal, Schmia, Klip-klap — — — 39
- Ahawath rajah, Hen hu — — — 51
- Engel: Jaldej-Sadeh, Feldkinder, 6 ének, I. rész — — — 115
- Ebből egyes dalok: Jaldej-Sadeh, Nigun, Ba, ba chawer és Zis'im; Schirath geschem — — 39
- Engel: Jaldej-Sadeh II. f. 5 dal — 102
- Ebből egyes dalok: Gamadim; Shira Chadescha; Kol haorlogin, Parar Kajitz — — — 48
- Engel: Hymnon Iamschorer, Hymnus an den Dichter — — — 58
- Ssanifski: El jiwne hagail. Négy-szólamu — — — 48
- Ani hadal. Ja, arm bin ich. Négy-szólamu 48
- Kaplan: Numah ferach. Zongorka kísérettel — — — 48
- Engel: Kinderlieder II. füzet — — 150
- Ebből egyes dalok: Hatapuach, Schewuotk, Purim, Maasch a Galdstein: „Ruth, Boas”. Zongora ének — — — 90
- Engel: Jüdische Volkslieder IV. köt. 180
- Ebből egyes dalok: Imah Hatodi, Haadam Mischenolad, Seh ruach rach, Oj nechomele, Och ach Bejamenu — — — 48
- Dalok Tschernichowski versekre: Engel: Omrim jeschua Arez — 58
- Schoschanath Plom — — 58
- Wajhi Bajeschurun Melech 78
- Almann Ajeich. Zong., hegedű, ének 126
- Hachmisini. Zongorakísérettel 102

Zongora-darabok

- Engel: Jüd Volkweisenkranz. 2 és 4 kézre — — — 190
- Öt zongoradarab — — — 150
- Ebből egyes darabok — — — 48
- Kopit: Freifachs — — — 58
- Milner: Beim Rebbenzu Melave-Malke 102
- Rosowsky. Poem — — — 115
- Aisberg: Hebräische Rapsodie — 100
- Hatikwah — — — 39

Kaphatók az

„UJ KELET” könyvosztályában utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egyszó 5 lejt, vastagabb betűvel 10 lejt. Legkisebb apróhirdetés 5 lejt. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Ap óhírdetéseket díja előre fizetendő legfeljebb levelet csak egy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési díja 250 lejt

Speciális gyógypedagógiai tanodaszervezmél a leggyengébb tehetségű elemi és középiskolai tanulókat is normálisakká képezem ki. Carei (vagykároly) Nagy József igazgató.

Perfekt szakácsnő, aki kóser vendég ében önállóan főzött, keresek németországi, baden-badeni támogatás részére. Ajánlatokat igényeik megjelölésével kér Adler, Timişoara IV. Bega-jóbbor 23.

Kiadó egy különbejárati szoba. Str. Căseanu 27. alatt.

TÖZSDE

A piac változatlan

DEVIZÁK	Kolozsvár	Valutapiac 1929 március 16 (Rador)							
		Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárlat						
Zürich	324-3240	—	—	49250	3200	1103250	13689	65005	1923
Newyork	108-15	51995	51995	257	16760	57370	71170	3980	—
London	814-10	252300	2522730	12425	81437	2/3	3453 0	16393	4944
Páris	659-659	203100	203 50	—	6 6	224050	27795	1326	39075
Milano	882-882	272.00	2722 0	13410	880	3002	3728	17.87	52325
Prága	49850	153975	153975	—	49775	169975	210662	—	2 6
Budapest	2940-2940	106450	906450	—	2930	—	12403	59225	—
Belgrád	—	91275	91275	—	294	1007	12398	5933	176
Bukarest	—	309 0	30900	1520	—	341	42325	2082	6050
Vársó	1920	530	5830	—	1907	643250	7978	37887	—
Bécs	2368-2368	730400	730400	—	2360	805875	—	47477	—
Berlin	4005-4005	1233670	12334	—	3983	1361125	16887	80320	—

Száz lejt árfolyama: Zürich (zárlat) 309, Páris 1520 Budapest 341, Bécs 42325, Prága 2009

ÖZÖNVIZ

Komédia három felvonásban

(Minden jog fenntartva)

Írta: H. Berger — Fordította: Szabó Imre

SZEMELYEK:

O'NEIL, ügyvéd
BEER, kereskedő
PHRASER, kereskedő
STREETON, bartulajdonos
HIGGINS, színész
NORDLING, svéd rajzoló
CHARLEY, néger pincér
LUCY, énekesnő
EGY VENDEG

(Dusan felszerelt, elegáns amerikai bar, egy a Missisipi közelében fekvő városban, balkonnal. Magas szekrény italkülönlegességekkel. A büfé közelében magas székek, asztalok. Egy külön asztalon telefon és Morse-apparátus. Nagy ablak az ucca felé. Ablakok és ajtók vas redőnyvel. Balra és a szin mélyén egy-egy szeparé. A büfé közelében függöny a pince lejárát fölött.)

Streeton és Charley

Streeton (ujságot lapozgat a pult mögött): Sokáig voltak a vendégek, mi? Mikor lógtak el?

Charley (rendezget): Volt már hajnali négy óra. Akkor zártam az üzletet.

Streeton: Pokert játszottak? Mi?

Charley: Pokert? Persze, hogy pokert! Mister Beer négyszáztizenegy dollárt játszott el, kicsit itas volt, úgy nézett, mint egy ördög, amikor hazament. Nem szeret vesztani.

Streeton: Azt elhiszem! Mister Beer kisebb dolgok is felingerlik, ő már ilyen természet. De mondhatom, jól áll neki. Kérek gyufát.

Charley: Azonnal, azonnal! (Gyufát keres az asztalokon.) De most nagyon haragudott, nagyon, nagyon. Biztos, nem a kártya miatt.

Streeton (forgatja a lapot): Az ördögbe, hisz ez tegnapi ujság! Gyorsan ide egy mai lapot! Mit is mondtál Mister Beerrel? Ahá, yes, yes, mister Beer nagyon tehetséges ember. Bizonyos, hogy nagy fiu lesz belőle. A jövő héten nosul és pedig nagyon gazdagon. Micsoda fojtó tilkaszto hőség! (Homlokát törülgeti.) Nem lehet kibírni, egyszerűen nem lehet elviselni.

Londonból
megérkeztek
a legujabb

original, Tweed'

kelmék kabátokra és costumokra.

Crepelák, Charmoll-
nok és Kaschák
az összes divatszineken
ruhákra.

Grünwald & Steiner

nődivatkülönlegességek áruháza

Piata Unirii 12.

Charley: A jövő héten lesz a lakodalma? Azt hittem, mert olyan ritkán jött, hogy már megvolt a lakodalma... (A telefon csönget.) Megyek, megyek, (a telefon csönget) nem kell türelmetlenkedni! Nem hiszem, hogy különösen szeretné a menyasszonyát (beleszól a készülékbe) Halló! itt Streeton-bar! Azonnal megkérdem. Pillanatnyi türelmet kérek.

Streeton: Ki beszél?

Charley: A jéggyárból beszél mister Gickerbecker. Kérdezi, kell-e mára dup laporcio jég, mert azt mondja, holnapra elfogy az egész készlete. Azt is mondja, nagyon meleg van.

Streeton: Igaz, disznó meleg van, de holnapra megfordulhat az idő!

Charley: Halló, halló! Holnapig ez a disznó meleg megfordulhat. Mit tetszik mondani? All right! (Streeton felé.) Azt mondja, az egész világ dupla rendelkezéseket csinál!

Streeton: Az egész világ? No jó, akkor rendelünk mi is dupla porciót! Várj csak, kérdezd meg tőle, hogy tud-e valamit a vizállásról?

Charley: Halló, halló mister Gickerbecker! Yes, yes, dupla porciót veszünk! Halló, de azért ne fusson el a telefontól. Mondja kedves mister Gickerbecker, nem tud valami ujságot? Hogy állunk a vizállással? (Toporzékol) O, ju, ju, ju, mit nem mond? Borzasztó, borzasztó! hogy az ördög vinné el. Melyik ujságban? All right, köszönöm, köszönöm mister Gickerbecker, a viszontlátásra! (Leteszi a kagylót, Streeton felé.) Azt mondja, hogy az ujság külön kiadásban hozza az orkánt. Azt mondja, hogy a vizek kiléptek a medreikből, a nyugati csatorna már megrepedt és félnek, hogy ma még nem tudják kijavítani és akkor itt az özönvíz! A termométer 39-et mutat zéró alatt.

Streeton: Szép kis história! Micsoda tüzvész az ilyen áradás! Vidd a szalvétákat Charley! (Odaadja).

Phraser

(Jóltöltött rendkívül ideges, kopaszodó férfi, gyors mozdulatokkal, ingerült beszéddel.)

Phraser: Jó reggelt, mister Streeton!
Streeton: Jó reggelt, jó reggelt, mister Phraser!

Charley: Jó reggelt, mister Phraser!
Charley: Jó reggelt, mister Phraser!
Van szerencsém önt üvöznölni.

Streeton: Hála Istennek, hogy végre hozzánk is beszagolni méltóztatott! Pompás idő, ugy-e? Igaz, hogy a víz?...

Phraser: Nem rossz idő, nem rossz idő! Csak a nagy forróság, az bizony elmaradhatott volna. Piha! (Nagyokat fúj és kendővel törli fejét.) Indítsatok meg a ventilátort!

Streeton: Charley, egy ventilátort mister Phrasennek!

Charley: (dalolva): Egy ventilátort, egy ven — ti — lá — tort!

Phraser: Pfuj, ez a bitang meleg! Adjauk inni valamit. Egy narancslét szó-dávizel. Sok narancsot és sok szó-dávizet kérek!

Streeton (kiméri az italokat): Narancs és szóda!

Charley (viszi, dalolva): Narancs és szó-dáviz, mindenkit felvidít.

Streeton: Tetszik látni, egy-kettőre megvolt a sok narancs és a sok szóda. Meg lesz elégedve tisztelt uram. Olyan habot fog verni, mint a Niagara.

Egy vendég.

(Elegáns, Phrasenél fiatalabb, érlelyes, biztos fellépésű férfi.)

Vendég: Egy cocktailt kérek, de gyorsan, egy-kettőre. (Kiveszi óráját.) Már tíz óra. Nincs időm!

Streeton: Egy pillanat, kérem szépen! Charley gyere, itt a cocktail!

Charley (tánclépésben odaviszi): Tesék parancsolni! Hamisítatlan áru, ezért garantálunk!

Phraser (a vendéghez): Van valami ujság?

Streeton: Yes! Bizonyára van valami egészen különös ujság, mert telefonáltak hozzánk, hogy rendkívüli kiadások jelennek meg!

Phraser (nagyon ideges): Bizonyára megint valami blöff.

Vendég: Bizonyára! (Felhajtja az italt, kiveszi óráját.) Ejnye, tíz perccel elmúlt tíz óra, teregettet. Tessék! (Pézdarábokat hajít az asztalra.) A viszontlátásra.

Streeton: A viszontlátásra, mister!

Charley (dalolva): A viszontlátás — ra — mister!

Vendég: (el.)

Phraser (megvetéssel): Ki ez a pocskék, ronda fráter? Ugy siet, mintha kergetné valaki! Hengce, uraskodik, ki sem itta a cocktailjét!

Streeton: Nem ismerem, mister Phraser, egyáltalán nem tudom, kicsoda. Mindennap beszagol ide és ahogy beteszi a lábát, már tudom, tíz óra van, tíz óra pontosan. Így tesz mindennap és úgy fut, mintha rendőr kergetné. Kiisza a cocktailjét és már itt sincs. Egyre csak fut, fut. Biztos vagyok felőle, hogy akkor is, ha a tó...

Phraser (dühösen): No persze! Most mindenki fut és siet, mert manapság ez a divat, mister Streeton. Automobilok, villámsebesség, vonatok, telefon és az ördög tudja még, hányféle disznóság. És hozzá ez a gyalázatos spekuláció. Tudja ön, mire spekulálnak ezek a bánditák? A szegény emberek kenyérére

A párisi Germandrée
ILLATSZERGYÁR
AJÁNLIJA T VEVŐINEK LEGUJABB

Oria nider
KÜLÖNLÉGESSÉGÉT
MINDENÜTT KAPHATÓ!

spekulálnak. Egy ilyen rongy fráter, mint az a Beer (öklét szorongatja.) Ejj ha egyszer megfoghatnám a torkát.

Streeton: Yes! Egyre siet és folyton fut, még akkor is, amikor a víz...

Phraser: Egy kopott rézpilucája nem volt ennek a csavargónak, semmije, de abszolúte semmije. (Kissé lehiggadva.) Nézzé mister Streeton, maga egy rendes ember és megért engem! Ez a rongy Beer a gabonaárakat felszoktatta egy dollárral, hallja mister Streeton! Es az a cudarság, hogy a vérrel és verejtékkel szerzett vagyonomat, amit évtizedek alatt gyűjtöttem, valósággal elrabolta ez a semmiházi. Mindennem elvesztett a tolvaj bestia miatt! Pedig elhiheti, hogy becsületes uton szereztem, tisztességgel és korrektül minden garasomat!

Streeton (Charley felé): Gyere, itt van még egy narancs szó-dávizzel.

Phraser: Közönséges bandita, nem is tudom másképp nevezni. Mindnyájart banditák ott a börzén, de ez a vezérük. Megtudom érteni, ha a gabonaárak normálisan emelkednek, ha az élet maga alakítja az árakat, de mesterségesen felhajtani, az már gasság. Becsületes ember vagyok és nem szeretem a kunsztokat. En az indiai éhínség idején gazdagodtam meg a börzén, de ő (magánkivül), ez a gyilkos, ez a rabló, ez a rongy rablógyilkos...

Streeton (aki az üvegek körül foglaltoskodik): Ugy van mister Phraser, igenis, mindennap bejön, naponta jön pontosan...

(Folyt. köv.)

HOTEL IMPERIAL PALACE

Igazgató: TASCU CIOMU.

Calea Victoriei No. 47.

Telefon 312/82

Bukarest

Szomben a királyi palotával.

Telefon 312/83

Elsőrangú szálloda, teljesen átalakítva. 110 világos, elegánsan burorozott szoba. Példás tisztaság. Központi fűtés, fűrdőszobák, ill. Melegvíz az összes emeleten. A legköltségtesebb kényelmi újításokkal. Minden nyelven beszélnek.

Ingyen és bérmentve kaphat mindenki egy elsőrangú háromlámás készüléket

a legjobb csövekkel, tekeresekkel és garantált nagy vevőképességgel, ha megveszi a mi elsőrangú hangversenyhangszórónkat szolid angróárban. Ezt az ajánlatot csak néhány napig tartjuk fenn mi nagyszerű készleteink megismertetésére. — Kérjen ingyen prospektust!

Verlag „Aufbau“ Berlin No. 4.